

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

ПРИЈЕДЛОГ

**ПОЛИТИКА ЗАДУЖИВАЊА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Бања Лука, април 2012. године

САДРЖАЈ

УВОД	3
1. ЗАКОНОДАВНО-ПРАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР	5
2. ЈАВНИ ДУГ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	7
2.1. Појам јавног дуга.....	7
2.2. Кретање јавног дуга Републике Српске.....	8
2.3. Стање укупног дуга Републике Српске у периоду од 2005-2014. године	9
2.4. Јавни дуг Републике Српске у односу на јавни дуг других земаља.....	13
2.5. Структура дуга.....	13
2.5.1. Валутна структура дуга	13
2.5.2. Каматна структура дуга.....	14
2.5.3. Структура са становишта отплате дуга	16
2.5.4. Рочна структура дуга.....	17
2.5.5. Структура према врсти инструмента.....	18
3. ПРОЈЕКЦИЈА ОТПЛАТЕ ДУГА ДО 2020. ГОДИНЕ.....	20
4. ПОТРЕБЕ ЗА ЗАДУЖИВАЊЕМ НА НИВОУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И ПРИОРИТЕТИ ЗАДУЖИВАЊА.....	22
4.1. Потребe за задуживањем.....	22
4.2. Могућности задуживања.....	24
4.3. Приоритети задуживања	25
5. ПОЛИТИКА ЗАДУЖИВАЊА	26
5.1. Стабилизација учешћа дуга у БДП-у	26
5.2. Одржавање просјечне рочности доспијећа на постојећем нивоу и задржавање ниског учешћа краткорочног дуга	27
5.3. Увођење механизма заштите од валутног ризика	27
5.4. Континуиран развој и унапређење домаћег тржишта хартија од вриједности.....	27
5.5. Веће учешће задуживања по моделу гаранција.....	28
РЕЗИМЕ.....	29

ПРИЛОГ:

Прилог бр.1. - Подаци о кандидованим пројектима за кредитно задужење Републике Српске или издавање гаранције Републике Српске за кредитно задужење крајњег корисника кредита у периоду 2012-2014. године

УВОД

Јавни дуг представља инструмент економске политике и као такав има одређени утицај на развој земље. Јавни дуг је оправдан у условима када се средства прикупљена задуживањем користе за инвестиције и подстицање развоја инфраструктуре, у околностима ванредних потреба за јавним издацима, те у стабилизацијске сврхе.

До сада се показало да различите економије различито реагују на висину јавног дуга. У неким земљама криза ће се појавити већ код ниског нивоа учешћа јавног дуга у БДП-у, док економије других земаља успјешно функционишу и у условима када њихов јавни дуг значајно превазилази БДП те земље.

Исто тако свјedoци смо да је јавни дуг у појединим земљама Европе достигао толики ниво да је угрожена макроекономска стабилност не само тих земаља, већ и земаља истог региона, па чак и читаве Европске уније, те да су готово све међународне финансијске институције окренуте ка рјешавању проблема јавног дуга тих земаља. И поред тога готово све државе се веома тешко одричу дуга као извора финансирања, а посебно у периоду свјетске финансијске и економске кризе када су потребе за јавним приходима изузетно високе.

Свјетска финансијска и економска криза, која се појавила у САД-у, а касније и у земљама западне и источне Европе, није заобишла ни Босну и Херцеговину односно Републику Српску. Проблеми на тржишту секундарних хипотекарних кредита у САД-у иницирали су финансијску кризу свјетских размјера. Привредни раст свијета у цјелини успорио је 2008. године, а у 2009. години забиљежен је и пад привредне активности након више од једног десетљећа континуираног раста.

Ефекти свјетске финансијске и економске кризе, манифестовали су се и на нашем тржишту на смањење економске активности, а што је нужно проузроковало смањење прихода и појаву дефицита и између осталог утицало на раст јавног дуга.

У десетогодишњем периоду прије кризе привреда Републике Српске расла је у просјеку 6 % годишње, али пад иностране потражње и смањена доступност капитала резултовали су падом привредне активности од 3,0 % у кризној 2009. години. Измјењени макроекономски услови одразили су се и на прилив капитала, који се у земљама средње и источне Европе значајно смањено у односу на пред кризно раздобље. У најразвијенијим европским земљама се кризи валуте и банкарској кризи придружила и криза јавног дуга.

Колико је висина јавног дуга битна за функционисање земље, говори чињеница да је та величина одређена Мастрихтским уговором, те да према критеријима конвергенције, јавни дуг земаља чланица Европске монетарне уније не би смио прелазити удио од 60% БДП-а. Од 17 земаља еврозоне, њих 12 имају јавни дуг већи од допуштених 60% БДП-а. Према подацима из 2010. године, најзадуженија европска земља је Грчка, чији дуг представља 144,9% БДП-а, потом Италија са 118,4% БДП-а, а затим слиједи Белгија са 96,2%, Ирска са 94,9%, Португал са 93,3%, Немачка са 83,2%, итд.

Може се констатовати да је јавни дуг у сталном порасту. На крају 2010. године, дуг у земљама еврозоне је износио 85,4% бруто домаћег производа, што значи да је од 2008. године порастао за 15,3 процентних поена, те да је чак 25,4 процентних поена изнад постављеног ограничења.

Учешће укупног дуга Републике Српске у БДП-у са 31.12.2011. године износи 48,10% (процјена БДП-а за 2011. годину износи 8.804 милиона КМ). Укупан дуг Републике Српске износи 4.234,77 милиона КМ, од чега се на спољни дуг односи 2.396,13 милиона КМ, унутрашњи дуг 1.440,71 милиона КМ, а дуг градова, општина и фондова социјалне сигурности износи 397,93 милиона

КМ. Поред наведеног, важно је нагласити да се у Републици Српској обавезе по основу спољног и унутрашњег дуга редовно сервисирају и да нема доспјелих а неплаћених обавеза.

Имајући у виду да је током глобалне финансијке и економске кризе ниво јавног дуга у ЕУ нагло порастао, те се управљање јавним дугом проводи у потпуно измијењеним и неповољним околностима, намеће се потреба преиспитивања постојећег стања задужености, анализе потреба за задуживањем на нивоу Републике Српске, укључујући локалне заједнице, ванбуџетске фондове и јавна предузећа у којима је гарант Република, анализе могућности будућег задуживања Републике као и приоритета за задуживањем.

Народна скупштина Републике Српске је, на Осмој сједници, одржаној 30. јуна 2011. године, донијела Закључак број 01-1073/11 од 30.06.2011. године, којим се задужује Влада Републике Српске да припреми и предложи Политику задуживања Републике Српске којом би, на систематичан и дугорочан начин, била уређена стратегија задуживања Републике Српске у наредним годинама. Политиком треба процијенити: потребе за задуживањем на нивоу Републике, укључујући ванбуџетске фондове, јавна предузећа у којима је гарант Република, те локалне заједнице; могућност даљег задужења Републике, као и приоритете за задуживање, међу којима нарочито треба узети у обзир:

- потребе даљег стамбеног збрињавања породица погинулих и ратних војних инвалида,
- потребе избјеглих и расељених лица,
- потребе просвјете и културе,
- потребе за крупне пројекте у инфраструктури (путеви, жељезнице, елетрична мрежа, водозаштита, комунална предузећа и сл.),
- потребе мреже здравствених установа
- потребе ванбуџетских фондова и друге потребе.

У том циљу сачињен је овај документ, који би требао да пружи смјернице и принципе за задуживање у наредном периоду.

Документ „Политика задуживања Републике Српске“ је састављен из више поглавља.

У првом поглављу дат је преглед законодавно-правног и институционалног оквира за управљање дугом.

У другом поглављу дат је појам јавног дуга, његово досадашње кретање, стање и пројекције кретања дуга, компарација јавног дуга Републике Српске са стањем јавног дуга других земаља, валутна, каматна, рочна структура дуга, те структура дуга са становишта отплате и врсте инструмента.

У трећем поглављу дате су пројекције отплате дуга до 2020. године.

Четвртим поглављем представљене су потребе за задуживањем на нивоу Републике Српске и приоритети задуживања.

На крају су представљене политике задуживања и управљања дугом Републике Српске.

Подаци представљени у овом документу закључно са 2011. годином заснивају се на званичним подацима са 31.12.2011. године, док су пројекције за наредни период подложна промјенама. Пројекције зависе од приоритета финансирања и избора пројеката, динамике повлачења кредитних средстава, од макроекономских индикатора (БДП, извоз, инфлација итд.), те од осталих претпоставки о кретању других варијабли као што су камтне стопе, курсеви страних валута и сл.

1. ЗАКОНОДАВНО-ПРАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР

Јавни дуг се рефлектује како на буџетске приходе тако и буџетске расходе и због тога је управљање јавним дугом питање које је уско повезано са ширим фискалним и економским оквиром. Како би се максимизирале користи, а штете свеле на најмању могућу мјеру, потребно је имати јасан законодавни оквир, ради контроле задуживања јавног сектора и добар систем управљања дугом.

Законодавно-правни оквир који регулише **дуг Републике Српске (унутрашњи и спољни)** је:

- **Закон о задуживању дугу и гаранцијама Републике Српске** ("Службени гласник Републике Српске", бр.: 30/07 и 29/10),
 - Уредба о директном задуживању фондова социјалне сигурности и јавних здравствених установа ("Службени гласник Републике Српске", број: 20/09),
 - Уредба о индиректном задуживању Републике Српске за рачун фондова социјалне сигурности и јавних здравствених установа ("Службени гласник Републике Српске", број: 90/11),
 - Уредба о праћењу повлачења ино-кредитних и грант средстава ("Службени гласник Републике Српске", број: 113/09),
 - Уредба о условима, поступку емисије и елементима примарног тржишта трезорских записа ("Службени гласник Републике Српске", број: 25/11);
- **Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Босне и Херцеговине** ("Службени гласник Босне и Херцеговине", бр.: 52/05 и 103/09),
- **Закон о буџетском систему Републике Српске** ("Службени гласник Републике Српске", бр. 54/08, 126/08 и 92/09);
- **Закон о утврђивању и начину измирења унутрашњег дуга Републике Српске** (Пречишћен текст, "Службени гласник Републике Српске", број 7/10),
 - Уредба о измирењу пореских обавеза путем обвезница Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр.: 58/09 и 38/10),
 - Инструкција о начину и поступку пријема, обраде, евидентирања и измирења обавеза по основу судских предмета, број 06-09-8881/07 од 19.10.2007. године.
- **Закон о унутрашњем дугу Републике Српске** ("Службени гласник Републике Српске", број 1/12)
- **Закон о условима и поступку верификације општих обавеза Републике Српске** ("Службени гласник Републике Српске", број: 34/09),
 - Упутство о форми, садржају и начину попуњавања Обрасца за потврђивање неизмирених обавеза буџетских корисника ("Службени гласник Републике Српске", број: 99/09);
- **Закон о остваривању права на накнаду материјалне и нематеријалне штете настале у периоду ратних дејстава од 20. маја 1992. до 19. јуна 1996. године** ("Службени гласник Републике Српске", бр.: 103/05, 1/09 и 49/09),

- Упутство о спровођењу поступка поравнања у поступку остваривања права на накнаду материјалне и нематеријалне штете настале у периоду ратних дејстава од 20. маја 1992. до 19. јуна 1996. године ("Службени гласник Републике Српске", број: 09/06);
- **Закон о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње** ("Службени гласник Босне и Херцеговине", бр.: 28/06, 76/06 и 72/07);
- **Закон о условима и начину измирења обавеза по основу рачуна старе девизне штедње емисијом обвезница у Републици Српској** ("Службени гласник Републике Српске", број: 1/08),
 - Уредба о поступку верификовања потраживања и готовинских исплата по основу рачуна старе девизне штедње у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", бр.: 102/06, 124/06, 17/07, 62/07, 105/07, 18/08, 20/09 и 21/10),
 - Упутство о форми и садржају потврде о извршеној верификацији рачуна старе девизне штедње и извјештаја о верификованим обавезама по основу рачуна старе девизне штедње које се извршавају емисијом обвезница ("Службени гласник Републике Српске", број: 17/08).

Институционални оквир за задуживање је регулисан Законом о задуживању дугу и гаранцијама Републике Српске, према којем, Министарство финансија у сарадњи са ресорним министарствима проводи процедуре задуживања и издавања гаранција, укључујући вођење преговора, закључивања кредитних споразума и супсидијарних уговора и праћење реализације пројеката. За процедуру одобравања кредитних задужења и давања сагласности за издавање гаранција овлаштена је Народна скупштина Републике Српске, која на приједлог Владе доноси ове одлуке.

Кад је ријеч о задуживању општина и фондова социјане сигурности, институционални оквир је такође уређен овим законом, по којем скупштина општине, односно надзорни органи фонда су одговорни за давање овлашћења за задужење, а све на основу добијене потребне сагласности Владе, односно Министарства финансија.

Имајући у виду напријед наведени законодавни и институционални оквир, може се видјети да је одговорност у подручју задуживања детаљно уређена, као у погледу ограничења, тако и у погледу носилаца.

2. ЈАВНИ ДУГ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

2.1. Појам јавног дуга

У пракси постоји неколико дефиниција јавног дуга. Јавни дуг се може дефинисати као дуг средишње и локалне власти према домаћим или спољним повјериоцима. Ако полазимо од GFS (Government Finance Statistic) методологије, јавни дуг можемо дефинисати као суму задужења државног буџета, ванбуџетских фондова и агенција, те локалне и регионалне самоуправе, односно као укупно задужење опште државе. У зависности од тога дугују ли поменуте јединице средишње и локалне државе повјериоцима у земљи или иностранству, разликујемо домаћи и спољни јавни дуг. Јавни дуг могуће је надаље дефинисати као позајмљена средства државе, односно као суму свих потраживања која према јавном сектору имају његови повјериоци у одређеном тренутку.

Спољни дуг настаје задуживањем у иностранству, тј. код страних држава или међународних финансијских институција. С друге стране, унутрашњи дуг настаје задуживањем на домаћем финансијском тржишту, односно код домаћег становништва, предузећа и банака те осталих финансијских институција. Његова предност у односу на спољно финансирање јесте у томе што сервисирањем домаћег дуга новац не одлази из граница земље, а самим тим држава се не доводи у опасност да буде неликвидна према иностранству. Као предност финансирања у иностранству често се наводе нижа каматна стопа, те добар кредитни рејтинг земље. У прилог задуживању на домаћем тржишту говори чињеница да се доприноси развоју организованог домаћег финансијског тржишта.

Један од основних проблема јавног дуга је питање која генерација треба сносити терет јавног дуга, садашња или будућа, те које је оптимално рјешење расподјеле терета. Уз ово питање често се веже и питање да ли се праведније задуживати и тиме преваљивати плаћање садашњих расхода на будуће генерације или повећати порезе и тако оптеретити садашње генерације? Одговор на то питање увелико зависи од тога за које су потребе утрошени јавни расходи. Кад се посматра проблем расподјеле терета јавног дуга међу генерацијама, по мишљењу већине економиста најприје је потребно водити рачуна о томе за шта се средства прибављена јавним дугом користе. Наиме, ако су расходи настали због улагања у развојне програме од којих ће и будуће генерације имати користи, као нпр. у изградњу путева и аутопутева, онда је праведније да се држава задужи и обавезом враћања дуга равномјерно оптерети садашње и будуће генерације, него да повећа порезе и тиме оптерети само једну генерацију.

Јавни дуг има своје позитивне и негативне конотације на привредни развој, а које од њих ће преовладати, зависи прије свега од висине дуга, његове структуре, сразмјере између иностране и домаће компоненте, те рочности јавног дуга. С тим у вези, потребно је обезбиједити најбољи могући начин управљања јавним дугом, који ће максимизирати позитивне и минимизирати негативне утицаје који он има на развој привреде.

2.2. Кретање јавног дуга Републике Српске

Република Српска је формално јавни дуг акумулирала у периоду 1998.-2001. године, преузевши дио спољног дуга бивше СФРЈ, који је по принципу крајњег корисника алоциран на Републику Српску у износу од 1,1 милијарду КМ¹. Послије ратних дешавања, у процес транзиције Република Српска је ушла оптерећена "старим" спољним дугом према Паришком² и Лондонском клубу³ повјерилаца, Европској инвестиционој банци, Свјетској банци, Развојној банци Савјета Европе, Еурофими, Мађарским, Аустријским и Хрватским жељезницама, те Жељезничкој унији. У структури старог дуга највеће учешће имао је дуг према Свјетској банци у износу од 44%, затим према Паришком клубу повјерилаца 30% и према Лондонском клубу 22%.

Дуг према Лондонском клубу је био подијељен на основни и опциони, при чему је опциони дуг активиран 2010. године, а чинио је 14% укупног "старог" дуга. Ово је значајно утицало на износ сервиса дуга почев од 2010. године, јер исти у стању дуга са 31.12.2011. године износи 24,65 милиона КМ или 19,35% укупног сервиса спољног дуга.

Касније, јавни дуг се повећао пружањем обавеза по основу старе девизне штедње и утврђивањем унутрашњег дуга по основу општих обавеза и ратне материјалне и нематеријалне штете, све у износу од 1,7 милијарди КМ, а у складу са законом⁴ из 2004. године.

Дакле, Република Српска је само на основу преузетих обавеза, по основу "старог" спољног дуга и старе девизне штедње, још почетком 2000. године била оптерећена наслијеђеним дугом од 1,8 милијарди КМ. Данас тај дуг износи 1,3 милијарде КМ, а сервис се значајно повећао од 2005. године, када је истекао грејс период за већи дио спољних репрограмираних обавеза, а додатно отплатом старе девизне штедње од 2007. године.

У периоду од 2006. године почиње се са рјешавањем питања унутрашњег дуга, по први пут издавањем обвезница за измирење обавеза по основу општих обавеза, старе девизне штедње и ратне материјалне и нематеријалне штете, измирењем заосталих обавеза по основу пензија, инвалиднина, заосталих плата и сл., затим измиревањем обавеза по основу пресуда Европског суда за људска права у Стразбуру, што је доатно утицало на повећање сервисирања јавног дуга, али истовремено је имало позитивне ефекте у смислу враћања повјерења грађана и шире јавности у институције Републике Српске. Република Српска је прва у Босни и Херцеговини издала обвезнице, чиме је показала спремност институционалних капацитета и дала додатни импулс за тржиште капитала.

У погледу спољног дуга након репрограмирања старих обавеза и успостављања сарадње са међународним финансијским институцијама и владама земаља улази се у нове кредитне аранжмане, који су финансирани потребе консолидовања стања послје рата. Нова задужења су помогла улагањима у обнову и развој инфраструктуре, помоћ буџету за спровођење реформи, помоћ при усаглашавању законодавства са законодавством Европске уније, реструктурисању јавног сектора, реформи банкарског сектора, помоћ при приватизацији, улагању у пољопривреду, електроенергетски сектор итд. Средства су одобрена под концесионим условима⁵, а порстом БДП-а (након којег је активиран опциони дуг по Лондонском клубу

¹ Прерачунато по курсу на дан 31.12.2011. године

² Паришки клуб повјерилаца је група кредитора коју чини 16 држава чланица ММФ-а

³ Обавезе према Лондонском клубу повјерилаца су репрограмиране 1998, издавањем обвезница на међународном тржишту у противвриједности DEM ("EUROBONDS ICC 1997" серија А- основни и серија Б- опциони дуг)

⁴ Закон о утврђивању и начину измирења унутрашњег дуга Републике Српске

⁵ Повољни услови, за земље са ниским нивоом дохотка по глави становника: **WB IDA** рок отплате 35 година, *grace* период за главницу 10 година који је урачунат у рок отплате, без камата, сервисни трошак 0,75% годишње. **IFAD**: рок отплате 40 година у који је урачунат *grace* период за главницу од 10 година, без камате са сервисним трошком 0,75% годишње

повјерилаца) од 2009. године почиње период позајмљивања под мјешовитим условима финансирања.⁶

2.3. Стање укупног дуга Републике Српске у периоду од 2005-2014. године

Укупан дуг Републике Српске са 31.12.2011. године износи 4.234,76 милиона КМ (видјети Табелу бр. 1.)

Ако посматрамо укупан дуг по нивоу власти, структура је следећа:

- дуг Републике Српске износи 3.129,36 милиона КМ,
- дуг општина износи 282,95 милиона КМ,
- дуг фондова социјалне сигурности износи 142,03 милиона КМ и
- дуг јавних предузећа и ИРБ-а износи 680,42 милиона КМ.

Укупан дуг Републике Српске са 31.12.2011. године, са становишта поријекла може се приказати као:

- спољни дуг 2.396,13 милиона КМ и
- унутрашњи дуг који износи 1.838,63 милиона КМ.

Износ укупног дуга Републике Српске од 4.234,76 милиона КМ у односу на БДП износи 48,10 % (процјена БДП-а за 2011. годину износи 8.804 милиона КМ).

Износ јавног дуга Републике Српске у односу на БДП износи 40,37 %.

Укупан дуг Републике Српске и јавни дуг Републике Српске исказани су као проценат учешћа у БДП.

Према критеријима дефинисаним у Мастрихтском уговору (дозвољени праг задужености 60% у односу на БДП) као и према ставовима Међународног монетарног фонда и Свјетске банке (преко 80% БДП-а земља је високо задужена, 48% - 80% БДП-а - земља је средње задужена, и мање од 48% БДП-а - земља је ниско задужена)⁷, Република Српска спада у ред средње задужених земаља.

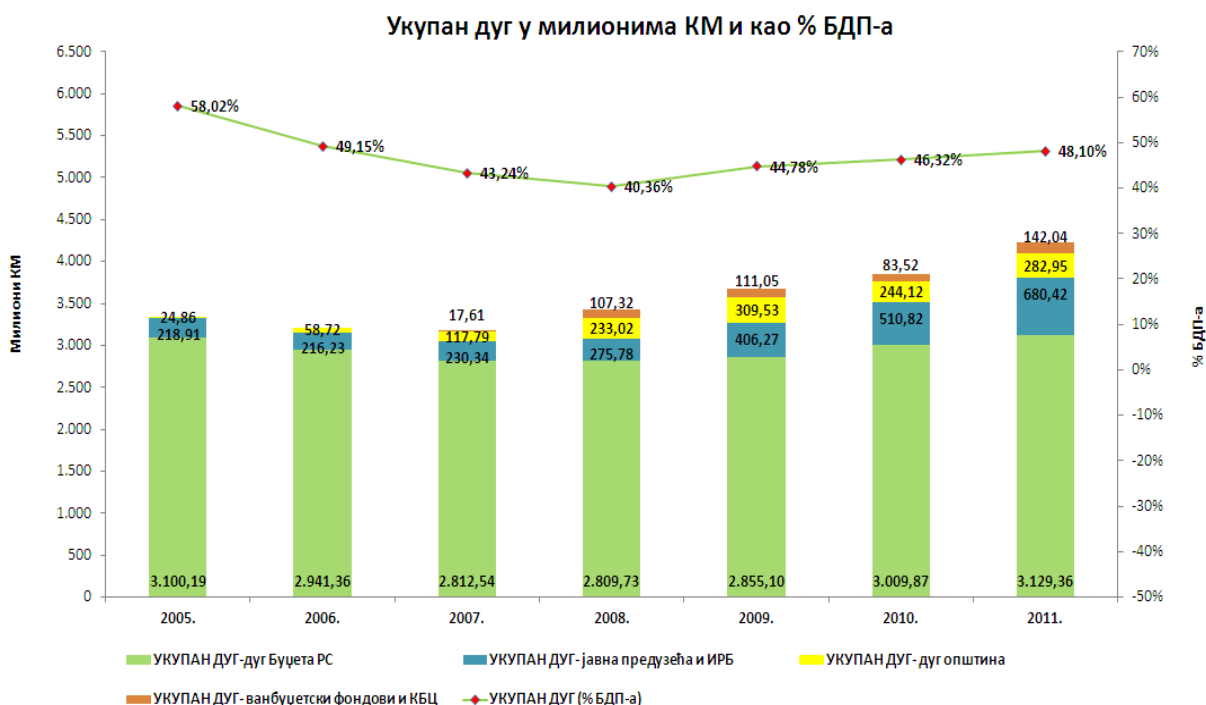
Данас, у структури јавног дуга доминира дуг буџета Републике у износу од 3.129,36 милиона КМ (73,90%). Овај дуг састоји се од спољног дуга Републике у износу 1.688,65 милиона КМ и унутрашњег дуга у износу 1.440,71 милиона КМ. Посебно треба истаћи да у структури спољног дуга "стари" спољни дуг партиципира са 46,04% или 777,43 милиона КМ, што представља велико оптерећење за буџет Републике. Разлику представља "нови" спољни дуг.

Кретање укупног дуга према нивоу власти приказано је Графиконом бр. 1, на начин да лијева оса представља номинални износ дуга, а десна оса проценат учешћа у БДП-у.

⁶ Финансирање за земље са средњим нивоом дохотка

⁷ Извор: www.imf.org; Guidelines for Public Debt Management

Графикон бр. 1.

У периоду од 2005-2008. године смањује се удио укупног дуга у БДП-у, на шта је утицао реални раст БДП-а у просјеку од 6%, а и низак ниво повлачења одобреног "новог" спољног дуга (дуг настао од 15.12.1995 до данас) у просјеку од 72 милиона КМ (нарочито за инвестиционе пројекте).

Почетком 2009. године утицај свјетске економске и финансијске кризе одражава се на смањење буџетских прихода, раст дефицита и реални пад БДП-а од 3%, што даље утиче на раст укупног дуга у односу на БДП. Овдје је потребно посебно нагласити да је у периоду од 2009-2011. године значајно повећан ниво повлачења одобреног "новог" спољног дуга, које у просјеку износи 277 милиона КМ. На повећање просјека је утицало повлачење по основу ММФ-III Stand by аранжман, које је у 2009. години износило 131,43 милион КМ, а у 2010. години 114,95 милиона КМ, али и убрзано повлачење по инвестиционим пројектима.

У пројектованом периоду до 2014. године ниво укупног дуга се номинално повећава на крају 2011. и 2012. године, а 2013. године почиње падати. У односу на БДП ниво дуга расте у 2011. и 2012. години, а почиње падати у 2013. години због пројектованог реалног раста БДП-а у 2012. години од 2,4%.

У Табели бр. 1. приказано је стање укупног дуга Републике Српске од 2005-2014. године, како са становишта нивоа власти, тако и са становишта поријекла дуга.

Табела бр.1. Стање укупног дуга Републике Српске од 2005-2014. године (у милионима КМ)

ОПИС	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
1 ЈАВНИ ДУГ - ПО НИВОУ ВЛАСТИ (1.1.+1.2.+1.3.)	3.125,06	3.000,08	2.947,94	3.150,07	3.275,68	3.337,51	3.554,34	3.760,16	3.619,30	3.416,76
1.1. ДУГ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	3.100,19	2.941,36	2.812,54	2.809,73	2.855,10	3.009,87	3.129,36	3.253,32	3.132,81	2.963,67
1.2. ДУГ ОПШТИНА	24,86	58,72	117,79	233,02	309,53	244,12	282,95	304,31	310,28	309,36
1.3. ДУГ ФОНДОВА СОЦИЈАЛНЕ СИГУРНОСТИ	0,00	0,00	17,61	107,32	111,05	83,52	142,04	202,54	176,21	143,72
2 ДУГ ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА И ИРБ-а	218,91	216,23	230,34	275,78	406,27	510,82	680,42	974,96	1.093,99	1.208,26
3 УКУПАН ДУГ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ (1+2)	3.343,97	3.216,31	3.178,29	3.425,85	3.681,95	3.848,33	4.234,76	4.735,12	4.713,29	4.625,02
4 БДП	5.763,00	6.544,00	7.351,00	8.489,00	8.223,00	8.308,12	8.804,00	9.225,00	9.742,00	10.367,00
5 ЈАВНИ ДУГ / (% БДП) (1/4)	54,23%	45,84%	40,10%	37,11%	39,84%	40,17%	40,37%	40,76%	37,15%	32,96%
6 УКУПАН ДУГ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ / (% БДП) (3/4)	58,02%	49,15%	43,24%	40,36%	44,78%	46,32%	48,10%	51,33%	48,38%	44,61%
ОПИС	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
1 ЈАВНИ ДУГ - ПО ПОРИЈЕКЛУ (1.1.+1.2.)	3.125,06	3.000,08	2.947,94	3.150,07	3.275,68	3.337,51	3.554,34	3.760,16	3.619,30	3.416,76
1.1. СПОЉНИ ДУГ (1.1.1.+1.1.2.+1.1.3.)	1.470,75	1.368,51	1.314,34	1.336,93	1.451,29	1.685,74	1.715,71	1.884,41	1.841,11	1.743,71
1.1.1. ДУГ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	1.464,79	1.362,56	1.304,54	1.325,10	1.433,16	1.662,39	1.688,65	1.843,67	1.794,40	1.697,92
1.1.2. ДУГ ОПШТИНА	5,96	5,96	9,80	11,83	18,13	23,35	27,06	40,74	46,71	45,80
1.1.3. ДУГ ФОНДОВА СОЦИЈАЛНЕ СИГУРНОСТИ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2. УНУТРАШЊИ ДУГ (1.2.1.+1.2.2.+1.2.3.)	1.654,31	1.631,56	1.633,61	1.813,14	1.824,39	1.651,77	1.838,63	1.875,75	1.778,19	1.673,04
1.2.1. ДУГ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	1.635,40	1.578,80	1.508,00	1.484,63	1.421,94	1.347,48	1.440,71	1.409,65	1.338,41	1.265,76
од тога пројектовани унутрашњи дуг*	1.635,40	1.578,80	1.508,00	1.484,63	1.421,94	1.347,48	1.266,71	1.189,65	1.118,41	1.045,76
од тога трезорски записи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	54,00	70,00	70,00	70,00
од тога обвезнице	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	120,00	150,00	150,00	150,00
1.2.2. ДУГ ОПШТИНА	18,91	52,76	108,00	221,19	291,39	220,77	255,89	263,57	263,57	263,57
1.2.3. ДУГ ФОНДОВА СОЦИЈАЛНЕ СИГУРНОСТИ И КЦ	0,00	0,00	17,61	107,32	111,05	83,52	142,04	202,54	176,21	143,72
2 СПОЉНИ ДУГ ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА И ИРБ-а	218,91	216,23	230,34	275,78	406,27	510,82	680,42	974,96	1.093,99	1.208,26
3 УКУПАН СПОЉНИ ДУГ (1.1.+2)	1.689,66	1.584,74	1.544,68	1.612,71	1.857,56	2.196,56	2.396,13	2.859,38	2.935,09	2.951,97
4 УКУПАН ДУГ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ (1+2)	3.343,97	3.216,31	3.178,29	3.425,85	3.681,95	3.848,33	4.234,76	4.735,12	4.713,29	4.625,02
5 БДП	5.763,00	6.544,00	7.351,00	8.489,00	8.223,00	8.308,12	8.804,00	9.225,00	9.742,00	10.367,00
6 ЈАВНИ ДУГ / (% БДП) (1/5)	54,23%	45,84%	40,10%	37,11%	39,84%	40,17%	40,37%	40,76%	37,15%	32,96%
7 УКУПАН ДУГ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ / (% БДП) (4/5)	58,02%	49,15%	43,24%	40,36%	44,78%	46,32%	48,10%	51,33%	48,38%	44,61%

*Унутрашњи дуг дефинисан Законом о унутрашњем дугу Републике Српске

**Табела бр.1а. Стање укупног дуга Републике Српске од 2005-2014. године (у милионима КМ)
са аналитиком индиректног дуга**

ОПИС	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
1 СПОЉНИ ДУГ	1.689,66	1.584,74	1.544,68	1.612,71	1.857,56	2.196,56	2.396,13	2.859,38	2.935,09	2.951,97
1.1. дуг РС	1.464,79	1.362,56	1.304,54	1.325,10	1.433,16	1.662,39	1.688,65	1.843,67	1.794,40	1.697,92
1.2. индиректни дуг РС	224,87	222,18	240,14	287,61	424,40	534,17	707,48	1.015,71	1.140,70	1.254,06
1.2.1. дуг општина	5,96	5,96	9,80	11,83	18,13	23,35	27,06	40,74	46,71	45,80
1.2.2. дуг јавних предузећа	170,96	170,90	187,71	231,97	363,48	465,53	600,88	795,27	915,47	1.030,92
1.2.3. дуг ИРБ-а	47,95	45,33	42,63	43,82	42,79	45,29	79,53	179,69	178,52	177,34
2 УНУТРАШЊИ ДУГ (дуг Буџета РС)	1.635,40	1.578,80	1.508,00	1.484,63	1.421,94	1.347,48	1.440,71	1.409,65	1.338,41	1.265,76
2.1. пројектовани унутрашњи дуг*	1.635,40	1.578,80	1.508,00	1.484,63	1.421,94	1.347,48	1.266,71	1.189,65	1.118,41	1.045,76
2.2. трезорски записи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	54,00	70,00	70,00	70,00
2.3. обвезнице	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	120,00	150,00	150,00	150,00
3 УНУТРАШЊИ ДУГ (дуг општина, ванбуџетских фондова и КБЦ)	18,91	52,76	125,61	328,51	402,45	304,29	397,93	466,10	439,78	407,29
3.1. УНУТРАШЊИ ДУГ (дуг општина)	18,91	52,76	108,00	221,19	291,39	220,77	255,89	263,57	263,57	263,57
3.2. УНУТРАШЊИ ДУГ (дуг ванбуџетских фондова и КБЦ)	0,00	0,00	17,61	107,32	111,05	83,52	142,04	202,54	176,21	143,72
4 УКУПАН ДУГ-дуг Буџета РС (1.1.+2)	3.100,19	2.941,36	2.812,54	2.809,73	2.855,10	3.009,87	3.129,36	3.253,32	3.132,81	2.963,67
5 УКУПАН ДУГ-дуг општина, ванбуџетских фондова и КБЦ	24,86	58,72	135,41	340,34	420,58	327,64	424,99	506,84	486,49	453,09
5.1. УКУПАН ДУГ- дуг општина (1.2.1.+3.1.)	24,86	58,72	117,79	233,02	309,53	244,12	282,95	304,31	310,28	309,36
5.2. УКУПАН ДУГ- ванбуџетски фондови и КБЦ (3.2.)	0,00	0,00	17,61	107,32	111,05	83,52	142,04	202,54	176,21	143,72
6 УКУПАН ДУГ- јавна предузећа и ИРБ (1.2.2.+1.2.3.)	218,91	216,23	230,34	275,78	406,27	510,82	680,42	974,96	1.093,99	1.208,26
7 УКУПАН ДУГ (1+2+3)	3.343,97	3.216,31	3.178,29	3.425,85	3.681,95	3.848,33	4.234,76	4.735,12	4.713,29	4.625,02
8 БДП	5.763,00	6.544,00	7.351,00	8.489,00	8.223,00	8.308,12	8.804,00	9.225,00	9.742,00	10.367,00
9 УКУПАН ДУГ-дуг Буџета РС (% БДП-а) (4/8)	53,79%	44,95%	38,26%	33,10%	34,72%	36,23%	35,54%	35,27%	32,16%	28,59%
10 УКУПАН ДУГ-дуг општина, ванбуџетских фондова и КБЦ (% БДП-а) (5/8)	0,43%	0,90%	1,84%	4,01%	5,11%	3,94%	4,83%	5,49%	4,99%	4,37%
12 ЈАВНИ ДУГ-дуг Буџета РС, дуг општина, ванбуџетских фондова и КБЦ (% БДП-а)	54,23%	45,84%	40,10%	37,11%	39,84%	40,17%	40,37%	40,76%	37,15%	32,96%
11 УКУПАН ДУГ-јавна предузећа и ИРБ (% БДП-а) (6/8)	3,80%	3,30%	3,13%	3,25%	4,94%	6,15%	7,73%	10,57%	11,23%	11,65%
13 УКУПАН ДУГ-дуг Буџета РС, општина, ванбуџетских фондова и КБЦ, јавних предузећа и ИРБ-а (% БДП-а) (7/8)	58,02%	49,15%	43,24%	40,36%	44,78%	46,32%	48,10%	51,33%	48,38%	44,61%

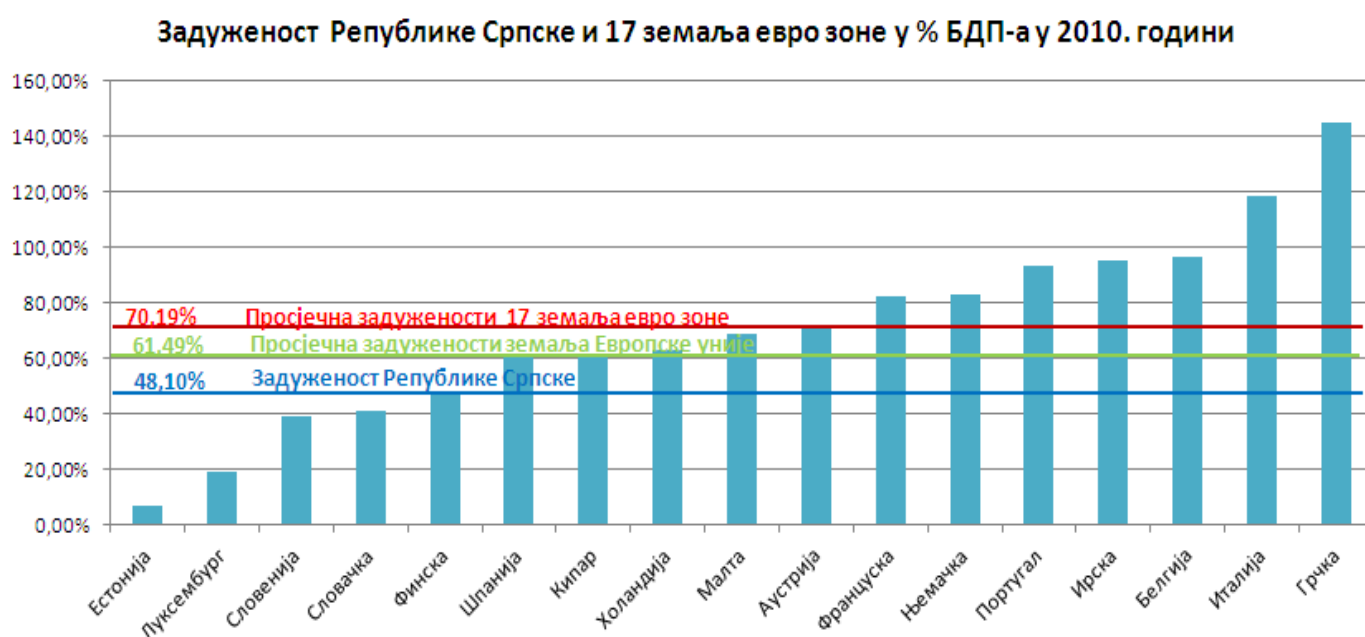
2.4. Јавни дуг Републике Српске у односу на јавни дуг других земаља

Величину јавног дуга веома је важно посматрати и у односу према другим земљама, посебно према земљама са којима имамо одређене заједничке карактеристике као што су степен привредног развоја и са којима имамо развијену трговинску размјену.

Поређење са земљама ЕУ је важно јер су земље ЕУ наш најзначајнији спољнотрговински партнер и незаобилазно у контексту придруживања у процесу европских интеграција.

Из наредног графика јасно је видљиво да ниво јавног дуга Републике Српске значајно нижи од већине земаља ЕУ и да је испод нивоа од 60 % БДП како је прописано Мастрихтским уговором.

Графикон бр. 2.

Графиконом бр. 2. приказана је задуженост 17 земаља еврозоне, од којих 12 земаља имају дуг већи од допуштених 60% у односу на БДП, а просјек од 61,49% је просјек за све земље ЕУ (27 земаља). Од 27 земаља чланица Европске уније, чак 14 земаља имају ниво јавног дуга већи од 60% у односу на БДП.

2.5. Структура дуга

У овом поглављу приказана је валутна, каматна, структура са становишта отплате дуга и рочна структура дуга, те према врсти инструмента.

2.5.1. Валутна структура дуга

Један од фактора који утичу на кретање висине дуга јесте промјена вриједности домаће валуте у односу на вриједност иностраних валута у којима су деноминоване поједине обавезе државе.

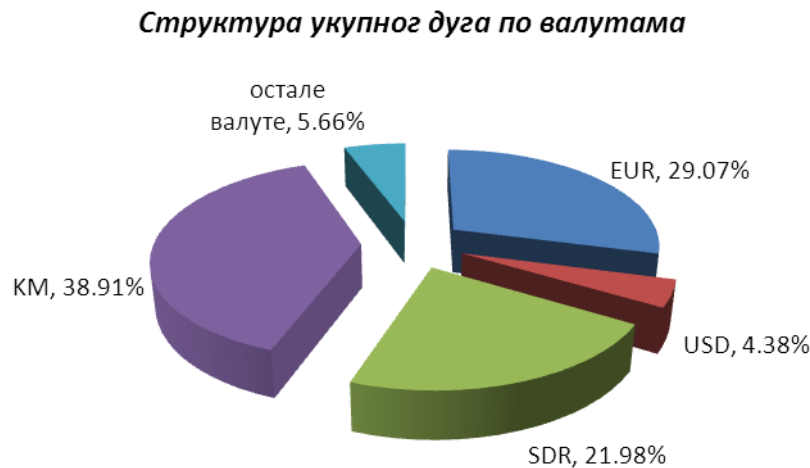
Посматрајући валутну структуру дуга Републике Српске уочљива је доминација четири валуте:

- KM 38,91%,
- EUR 29,07%,
- SDR 21,98%, те

- USD 4,38%.

Високо учешће КМ-а и EUR-а обезбјеђује висок степен предвидивости будућих обавеза, те у том смислу Република Српска је изложена мањем валутном ризику. С друге стране, због учешћа USD валуте у валутној структури дуга као и њеног највећег учешћа у структури SDR-а⁸, јачање USD-а би могло утицати на повећање стања спољног дуга, што би истовремено захтијевало више домаће валуте за сервис спољног дуга.

Графикон бр. 3.

2.5.2. Каматна структура дуга

За анализу портфолија дуга значајно је сагледати његову структуру у погледу волатилности услова отплате по којима се поједине обавезе отплаћују:

1. спољни дуг
 - 49,27% кредита се отплаћује по фиксним условима
 - 50,35% кредита се отплаћује по промјенљивим условима
 - (за 0,38% дуга још увијек нису утврђени услови отплате тј. за дио дуга према Паришком клубу Њемачка)
2. унутрашњи дуг
 - 36,25 се отплаћује по фиксним условима
 - 63,75% дуга још није верификовано тј. емитовано или се измирује у готовини тј. без камате.

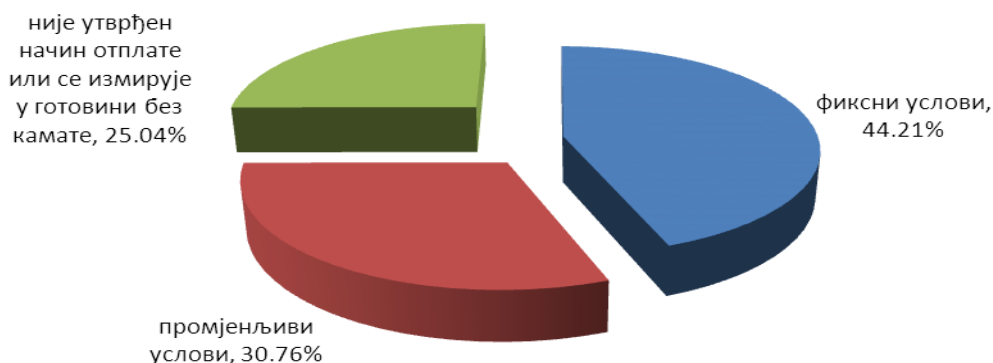
У анализу су укључене и обавезе за које још нису утврђени услови отплате, као што је дио обавеза према Паришком клубу Њемачка (обавезе из 1956. године), затим пројектоване обавезе унутрашњег дуга које још нису верификоване или је измирење истих предвиђено у готовини.

⁸ Вриједност SDR-а се одређује према корпи од 4 најјаче валуте, тј. њену вриједност чине од 01.јануара 2011. године USD 41,9%, JPY 9,4%, EUR 37,4%, GBP 11,3%.

Структура укупног дуга Републике Српске, са аспекта волатилности каматних стопа је приказана следећим графиком.

Графикон број 4.

Структура укупног дуга са аспекта волатилности каматне стопе

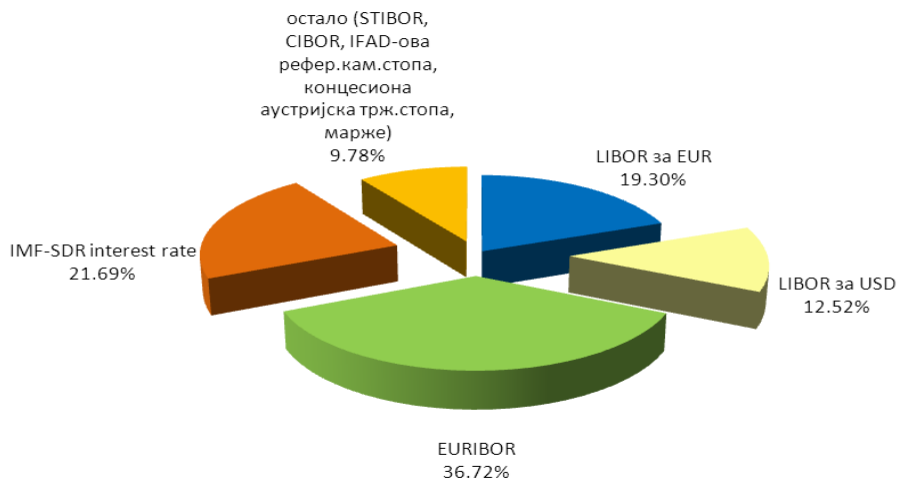

Ако се изузму обавезе за које није утврђена каматна стопа, већи дио дуга отплаћује се по фиксним каматним стопама. Што се тиче спољног дуга, за разлику од "старог" дуга (дуг до 31.03.1991. године алоциран на Републику Српску), код "новог" дуга је структура задужености још увијек таква да веће учешће у структури задужености имају кредити уговорени по фиксним каматним условима. Међутим, очекује се да ће тај однос у будућности бити промијењен, јер нова кредитна задужења углавном се уговарају са промјенљивим каматним стопама (поједини кредитори дају и могућност фиксирања каматних стопа које су претходно уговорене под промјенљивим условима).

Сљедећим графиком представљена је структура спољног дуга, који се отплаћује по промјенљивим условима, према врсти каматне стопе, при чему су поред варијабилних каматних стопа у анализу укључене и промјенљиве марже.

Графикон број 5.

Структура спољног дуга са промјенљивим условима

Министарство финансија стално врши анализе кредитних задужења Републике Српске, између осталог са становишта услова кредита, валутног ризика као и кретања каматних стопа. Тако се 2009. године дошло до закључка да би за поједине кредите имало смисла урадити репрограм и/или конверзију каматне стопе. Предложена је конверзија CPL каматне стопе⁹ "старог" зајма "Б" IBRD Свјетска банка, на фиксну каматну стопу (CWFR¹⁰). Тако утврђена каматна стопа износила је 2,78% и фиксирана је 15. маја 2009. године.

Процијењена уштеда за Републику Српску по основу конверзије каматне стопе за IBRD - зајам "Б" (40390) са дотадашње CPL стопе чија је вриједност у тренутку конверзије износила 7,54% на фиксну стопу 2,78% износила је 65,10 милиона KM, тј. 46,77 милиона USD.

На тај начин могуће је управљати дугом вршећи промјену структуре каматних стопа, уз истовремене уштеде.

2.5.3. Структура са становишта отплате дуга

Од укупног дуга Републике Српске у фази отплате је 38,52%, док је у грасе периоду 61,48%. Поменути показатељи приказани су и сљедећим графиконом.

Графикон број 6.

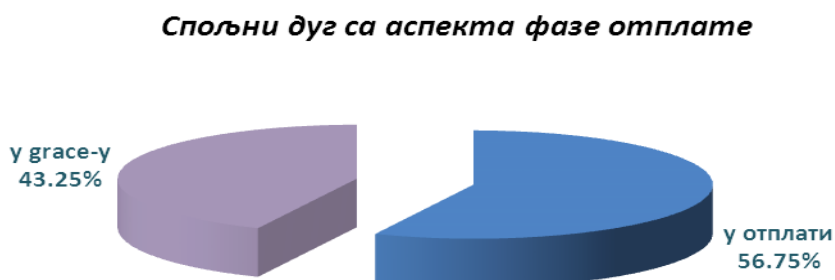
За разлику од "старог" спољног дуга, који је већим дијелом у отплати, тачније 94,31% (осим дијела дуга према Паришком клубу Њемачка – условно отписивање дуга према KfW-у, те дијела дуга према Паришком клубу Америка и Италија), у структури "новог" дуга већи дио дуга је у грасе периоду, односно 61,29%.

Од укупног унутрашњег дуга у фази отплате је 9,91%, док је у грасе периоду 90,09%. Поменути показатељи приказани су и сљедећим графиконом.

⁹ Каматна стопа за зајмове са обједињеним валутама

¹⁰ фиксну каматну стопу еквивалентну композитном шестомјесечном LIBOR-у (за EUR, USD и JPY валуту) + 1%

Графикон број 7.

Графикон бр. 8.

2.5.4.Рочна структура дуга

Када је ријеч о структури дуга у погледу рочности, веома је битно као позитивну чињеницу истаћи да је дуг Републике Српске готово у цјелини дугорочан. Наиме, од укупног дуга Републике Српске на краткорочни дуг се односи само 1,38%, док је читав преостали дуг дугорочан и износи 98,62%. У будућем временском периоду намјерава се задржати ниско учешће краткорочног дуга у укупном дугу, уважавајући ограничење утврђено Законом о задуживању, дугу и гаранцијама.

Графикон бр. 9.

2.5.5. Структура према врсти инструмента

Кад је ријеч о структури са становишта инструмента дуг се може посматрати као дуг одобрен путем кредитних аранжмана и дуг настао емисијом хартија од вриједности. Дуг настао путем емисије хартија од вриједности са 31.12.2011. године износи 483,17 милиона КМ, а разлика се односи на кредитне аранжмане. У структури хартија налазе се обвезнице емитоване по основу унутрашњег дуга (опште обавезе, стара девизна штедња и ратна штета), обвезнице за прикупљање новчаних средстава и трезорски записи.

Графикон бр.10

Структура дуга према врсти инструмента

Структура дуга са становишта инструмента изузетно је важна кад се анализира утрживост¹¹ јавног дуга. Утрживи дио дуга представља дуг с којим се отворено тргује на тржишту капитала (хартије од

¹¹ Класификација дуга по методологији OECD-а "OECD, 2002. Debt management and Government Securities Markets in 21 century", www.oecd.org

вриједности), док се са неутрживим не тргује, већ се држи до доспијећа (кредити). Утрживи дио дуга се може даље подијелити по врсти и обиљежјима. У Републици Српској утрживи дио дуга износи 12,59% укупног дуга, а чине га обвезнице и трезорски записи и он даје могућност да се искористе све предности управљања дугом.

3. ПРОЈЕКЦИЈА ОТПЛАТЕ ДУГА ДО 2020. ГОДИНЕ

Пројекција отплата дуга у раздобљу 2012-2020. године, представља конзервативну процјену и рађена с циљем да се предвиди релативно песимистичан сценарио.

На основу тога, пројекција показује појачан терет отплата дуга РС у 2013., 2014. и 2018. години, а што је посљедица доспијећа отплата дуга према Међународном монетарном фонду као и доспијећа издатих дугорочних обвезница.

Средства од ММФ-а, добијена уз веома ниску каматну стопу, су значајно помогла у очувању фискалне стабилности Републике Српске и макроекономске одрживости, уз пратеће реформе. Међутим, веома кратки рокови отплата, имају за посљедицу да крајем 2012. године, те у 2013. и 2014. години доспијевају за отплату обавезе према ММФ-у, што значајно повећава износе отплата по основу спољног дуга. Због свега наведеног, Влада Републике Српске ће у наредном периоду кроз наставак сарадње са ММФ-ом водити преговоре око даљег аранжмана са ММФ-ом, као и могућности реструктурирања дуга.

Поред тога, у протеклом периоду успостављен је систем задуживања путем дужничких хартија од вриједности Републике Српске, а разматра се и излазак на међународно финансијско тржиште.

Сервис дуга Републике Српске је одржив, стално се прати и анализирају се могућности које стоје на располагању за уривљање дугом, што у крајњој линији допрноси ефикасности и уштедама.

У складу са наведеним, у будућим кредитним задужењима је потребно дефинисати кредитне услове са дужим роком отплата и са грејс периодом минимално 5 година и преферирати задуживање по концесионим условима гдје год и до кад год је то могуће, а нарочито за финансирање инвестиционих пројеката, социјалног сектора и сектора који нису профитабилни. Наравно треба имати на уму да је задуживање под тржишним условима неминовна будућа фаза задуживања и баш због тога треба бити опрезан и водити одговорну политику задуживања у текућем периоду, што Влада Републике Српске свакако и чини.

У наредној Табели бр. 2. приказана је отплата дуга у периоду од 2012-2020. године.

Табела бр.2.

у милионима КМ	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1 СЕРВИС СПОЉНОГ ДУГА	155,25	267,58	296,32	218,51	215,89	232,52	227,25	237,57	244,86
1.1. сервис дуга Буџета РС	101,51	198,31	215,85	130,88	112,89	121,89	113,08	116,20	123,47
1.2. сервис индиректног дуга РС	53,74	69,27	80,47	87,63	103,00	110,63	114,17	121,37	121,39
2 СЕРВИС УНУТРАШЊИ ДУГ (дуг Буџета РС)	158,44	155,55	159,05	186,37	189,08	193,65	307,35	205,28	161,51
2.1. пројектовани унутрашњи дуг	89,77	77,45	80,95	108,27	110,98	115,55	109,25	103,18	91,51
2.2. обвезнице	6,00	8,10	8,10	8,10	8,10	8,10	128,10	32,10	0,00
2.3. трезорски записи	62,67	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00
3 СЕРВИС УНУТРАШЊЕГ ДУГА (општине)	47,98	49,42	49,42	49,42	49,18	49,18	49,18	48,94	48,94
4 СЕРВИС УНУТРАШЊЕГ ДУГА (ванбуџетски фондови и КБЦ)	32,22	41,07	44,77	42,03	33,08	28,61	27,11	19,24	13,17
5 СЕРВИС УКУПНОГ ДУГОРОЧНОГ ДУГА-дуг Буџета РС (1.1.+2.1.+2.2.)	197,28	283,86	304,90	247,25	231,97	245,54	350,43	251,48	214,98
6 СЕРВИС УКУПНОГ ДУГОРОЧНОГ ДУГА-општине (дио од 1.2.+3)	48,51	51,95	53,46	54,08	54,07	54,30	54,34	54,13	54,07
7 СЕРВИС УКУПНОГ ДУГОРОЧНОГ ДУГА-ванбуџетски фондови (4)	32,22	41,07	44,77	42,03	33,08	28,61	27,11	19,24	13,17
8 СЕРВИС УКУПНОГ ДУГОРОЧНОГ ДУГА (1+2.1.+2.2.+3+4)	331,21	443,62	479,55	426,32	417,22	433,94	540,89	441,02	398,48
9 СЕРВИС УКУПНОГ КРАТКОРОЧНОГ ДУГА-дуг Буџета РС (2.3.)	62,67	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00

4. ПОТРЕБЕ ЗА ЗАДУЖИВАЊЕМ НА НИВОУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И ПРИОРИТЕТИ ЗАДУЖИВАЊА

У складу са Законом о задуживању, дугу и гаранцијама Република Српска се може задужити у земљи и иностранству, односно на домаћем и иностраном тржишту.

До сада се Република Српска задуживала код међународних финансијских институција: Свјетске банке, Европске банке за обнову и развој, Европске инвестиционе банке, Међународног монетарног фонда, Међународног фонда за развој пољопривреде, код Влада земаља: Аустрије, Шпаније, Белгије, Пољске, Србије, Португала итд. У складу са Стандардним условима или Оквирним споразумима који су дефинисани са међународним финансијским институцијама или Владама наведених земаља Република Српска се задужила за потребе обнове, реконструкције и изградњу нове инфраструктуре (путеви, мостови, жељезнице, водоводи, канализација, телекомуникација, електрична енергија...), развоја пољопривреде, малих и средњих предузећа, покриће дефицита.

На домаћем тржишту Република Српска се краткорочно задужила емисијом трезорских записа и емисијом дугорочних обвезница. Поред тога, Република Српска је емитовала обвезнице ради измирења дуга по основу старе девизне штедње, ратне материјалне и нематеријалне штете и општих обавеза (обавезе настале до 31.12.2002. године).

Исто тако, Република Српска се индиректно задужила на домаћем тржишту за потребе фондова социјалне сигурности.

4.1. Потребe за задуживањем

За потребе овог документа Министарство финансија је сачинило анализу пројеката које би било неопходно реализовати из кредитних извора, а на основу података и захтјева министарстава, општина, фондова социјалне сигурности, јавних предузећа (ЈП "Путеви", ЈП "Аутопутеви", Електропривреда РС, Жељезнице РС) и Инвестиционо-развојне банке РС, за период 2012-2014. година.

Анализом кандидованих пројеката¹² утврђено је да укупне потребе за задужењима износе 4.183,71 милиона КМ. Од напријед наведеног износа, већ су одобрена кредитна средства у износу од 559,54 милиона КМ, а нова задужења би износила 3.624,17 милиона КМ.

Највеће потребе за задужењем исказане су у областима инфраструктуре у износу 3.177,78 милиона КМ, затим за јавну-буџетску потрошњу (здравство, образовање, полиција...) у износу од 166,41 милион КМ, привредне дјелатности у износу од 159,50 милиона КМ и за остале намјене као што су измирење заосталих обавеза, текућу ликвидност, изградњу, адаптацију и реконструкцију објеката (спортске дворане, поште, амбуланте) у износу од 120 милиона КМ. Већи број потреба односи се на капиталне пројекте, док се само мали број истих односи на текуће финансирање.

С друге стране, у погледу исказаних приоритета није могуће издвојити заиста приоритетне пројекте нити по секторима нити под подсекторима, имајући у виду да је сваки субјекат (министарство, општина, фонд социјалне сигурности) готово сваки пројекат означио као приоритетан, без назначивања редосљеда. То је донекле и разумљиво јер појединачно посматрано нпр. сваком министарству су пројекти које оно кандидује приоритетни, међутим посматрајући укупне потребе и приоритете на нивоу Републике Српске, неопходан је стратешки приступ овој проблематици која ће дати одговор шта представља свеукупне приоритете. Такви приоритети треба да буду у функцији циљева економске политике и стратегије развоја Републике Српске.

¹² У Прилогу бр.1. овог документа приказане су подаци о кандидованим пројектима за кредитно задужење Републике Српске или издавање гаранције Републике Српске за кредитно задужење крајњег корисника кредита у периоду 2012-2014. године.

У наредној табели приказане су потребе за задужевањем по секторима-подсекторима:

Табела бр.3. Потребе за задужевањем

СЕКТОР	ПОДСЕКТОР	ИЗНОС КМ
ИНФРАСТРУКТУРА	комуналне услуге	161.392.060,67
	путеви	1.942.707.818,01
	жељезнице	329.626.792,00
	мостови	10.300.000,00
	ваздушни саобраћај	88.234.322,00
	електрична енергија	475.477.238,00
	пловни путеви	14.938.297,00
	телекомуникације	17.357.000,00
	посл.инкубатор	80.000,00
	индустријска зона	13.410.000,00
	остало (стамбено збрињавање)	112.202.164,71
	остало (путна инфраструктура, јавна расвјета, домови културе, фискултурне сале)	6.550.000,00
	остало (уређење центра града)	3.000.000,00
	остало (стамбено-пословни објекти)	1.200.000,00
	остало (урбанистички план)	1.310.000,00
УКУПНО ИНФРАСТРУКТУРА		3.177.785.692,39
ЈАВНА БУЏЕТСКА ПОТРОШЊА	образовање	5.200.000,00
	здравство	136.315.072,05
	буџетска подршка	300.000,00
	остало (пројекти МУП)	23.100.000,00
	остало (смјештај и рехабилитација дјеце и омладине са посебним потребама)	1.500.000,00
УКУПНО ЈАВНА БУЏЕТСКА ПОТРОШЊА		166.415.072,05
ПРИВРЕДНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	пољопривреда	42.576.577,00
	заштита од поплава	4.800.000,00
	туризам	1.800.000,00
	остало (кредити МСП)	109.526.480,00
	остало (фабрика)	200.000,00
	остало (катастар)	600.000,00
УКУПНО ПРИВРЕДНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ		159.503.057,00
ОСТАЛО	измирење заост. обавеза	45.000.000,00
	текућа ликвидност	41.000.000,00
	изградња/адаптација/реконструкција објеката (спортска дворана, општина, пошта, амбуланта, ФЗО, музеј,...)	34.161.274,00
	уређење градског гробља	300.000,00
УКУПНО ОСТАЛО		120.461.274,00
УКУПНО		3.624.165.095,44

На основу предњег очигледно је да су потребе за кредитним задужењима огромне, да институције рачунају на овај вид финансирања, те је у том смислу нужно направити селекцију и дефинисати приоритете.

Имајући у виду потребу утврђивања стварних приоритета и приоритета који су дефинисани стратешким документима Републике Српске, које је већ усвојила Влада и Народна скупштина, политика задуживања би требала да помогне при утврђивању приоритета, уз сагледавање могућности и хитности за реализацију одређених пројеката путем задуживања.

4.2. Могућности задуживања

Законом о задуживању дугу и гаранцијама Републике Српске прописани су критеријуми и ограничења за задуживање у Републици Српској, а који су везани за износ сервисирања дугорочног и краткорочног дуга у односу на висину редовних прихода.

Најчешће кориштена два критеријума за утврђивање нивоа задужености, а који су општеприхваћени и омогућавају међусобно поређење земаља, су критериј из Уговора о Европској унији који је потписан у Мастрихту, те ставови Међународног монетарног фонда и Свјетске банке. Посматрајући наведене критерије, може се константовати да је ниво задужености Републике Српске испод горње границе, те да Републике Српска спада у групу земаља са средњим степеном задужености и земаља чији привредни раст није угрожен високом јавног дуга. О овоме је било више ријечи у дијелу овог документа који говори о стању и структури дуга у периоду 2005 - 2014. година.

У ширем макроекономском контексту јавне политике, треба настојати да су ниво дуга у односу на БДП и стопа раста јавног дуга одрживи, те да се јавни дуг може сервисирати уз адекватну стопу привредног раста. Обзиром на показатеље задужености у Табели бр. 1. очигледно је да Република Српска има могућности за даље задуживање, чиме се неће угрозити макроекономска стабилност и законско ограничење.

Пратећи ситуацију у окружењу и искуства других земаља, свакако треба укључити додатни опрез и водити рачуна и о неопходности задуживања, приоритетима задуживања, условима задуживања, моделима задуживања, способностима дужника да сервисирају свој дуг и ризицима који могу утицати на раст дуга.

У вези са условима задуживања, повољна околност јесте спремност међународних финансијских институција за наставак финансирања пројеката у Републици Српској по изузетно повољним условима и са становишта рокова и са становишта висине каматне стопе. Тако ће нпр. Свјетска банка, у складу са Стратегијом партнерства за БиХ у периоду од 2012-2015. године, одобрити 148 милиона USD IDA средстава са роковима отплате од 25 година и grace периодом од 5 година, сервисним трошком 0,75% и каматним стопама 1,25 % и 200 милиона USD IBRD средстава са роковима отплате до 25 година и grace периодом до 5 година уз каматну стопу LIBOR за EUR или LIBOR за USD. Република Српска у овим пројектима обично учествује са 40% до 50% у одобреним средствима, а средства се повлаче кроз више година.

У погледу модела финансирања, треба преферирати модел задужења путем издавања гаранција за крајње кориснике кредита. На тај начин се стиче прецизнија слика о потребном износу за сервисирање дуга Републике, јер ови корисници свакако уплаћују средства за свој дуг (индиректни дуг), растерећује се буџет обавезе планирања средстава за сервис индиректног дуга и рефундација

по истом основу и тражи се већа одговорност крајњег корисника у вези са свеукупном реализацијом пројеката.

4.3. Приоритети задуживања

У складу са исказаним потребама за задуживањем, а имајући у виду тренутну задуженост Републике Српске, као и будуће процјене стања дуга потребно је издвојити приоритетне пројекте.

Такође, потребно је сагледати укупне потребе и приоритете за финансирањем на нивоу Републике Српске, узимајући у обзир приоритетне пројекте који су предвиђени стратешким документима Републике Српске, које је већ усвојила Влада и Народна скупштина.

Цијенећи важност стратешког и систематског приступа проблематици задуживања, а водећи рачуна да и задуживање треба да буде у функцији циљева економске политике и стратешког развоја Републике Српске, долази се до закључка да приоритети за задуживање треба да буду сљедећи:

1. подстицај развоја малих и средњих предузећа;
2. задуживање крајњих корисника кредита који су кредитно способни (Електропривреда РС, општине, ЈП "Путеви", ЈП "Аутопутеви") - индиректно задуживање Републике Српске у име и за рачун крајњих корисника кредита или уз гаранцију Републике Српске;
3. финансирање пројеката из области инфраструктуре;
4. стамбено збрињавање породица погинулих бораца, РВИ, избјеглих и расељених лица;
5. рефинансирање постојећег дуга;
6. финансирање пројеката из области просвјете и културе;
7. финансирање пројеката из области здравства и
8. финансирање буџетског дефицита.

Наведени приоритети дефинисани су прије свега имајући у виду развојну политику Владе као и захтјеве по закључку Народне скупштине. Приоритети осликавају потребе опоравка домаће привреде пружајући подршку малим и средњим предузећима, затим улагању у инфраструктуру, обезбјеђење фискалне стабилности Републике Српске, као и рјешавање питања посебних социјалих категорија друштва.

Имплементација ових приоритета зависиће прије свега од важности пројеката, степена припремљености пројеката, као и спремности и способности предузећа и установа да реализују своје развојне програме.

Улога Парламента у управљању јавним дугом није иста у свим земљама. У појединим земљама Парламенти су пренијели сва овлаштења на Владу и министра финансија, док у другим земљама Парламент доноси одлуку о сваком појединачном задуживању. Главна тијела одговорна за управљање јавним дугом Републике Српске су Народна Скупштина Републике Српске и Влада Републике Српске (Министарство финансија и ресорна министарства).

Имајући у виду да је одговорност за управљање јавним дугом подијељена између претходно наведена два тијела, то се оставља могућност да се за сваку појединачну одлуку утврди да ли је у складу са Политиком задуживања коју ће на приједлог Владе усвојити Народна Скупштина Републике Српске.

5. ПОЛИТИКА ЗАДУЖИВАЊА

Примарни циљ задуживања Републике Српске и управљања дугом је обезбјеђивање средстава потребних за капиталне пројекте, као и за финансирање буџета, уз трошкове финансирања који су, на средњи или дуги рок, минимални, уз прихватљив ниво ризика.

Уз то, циљ је, свакако, и развој тржишта домаћих хартија од вриједности. Развијено тржиште је основни предуслов за ефикасно управљање дугом, односно за ефикасно управљање ликвидношћу и трошковима задуживања уз квалитетну диверзификацију портфолија дуга.

Управљање дугом је процес у којем су главни напори усмјерени на процјену и анализу структуре дуга у циљу смањења ризика, с обзиром на њихов директан утицај на финансирање буџета, финансијски систем и тржиште капитала, а тиме и на фискалну и макроекономску стабилност земље.

Честа су одступања између оптималне и тренутне структуре дуга, највећим дијелом због утицаја негативног и нестабилног макроекономског окружења, неразвијености тржишта, недовољне потражње за одређеним типом инструмената дуга и слично.

Основне **смјернице** задуживања и управљања дугом су:

- стабилизација ућешћа дуга у БДП-у;
- одржавање просјечне рочности доспијећа на постојећем нивоу и задржавање ниског учешћа краткорочног дуга;
- увођење механизма заштите од валутног ризика;
- континуиран развој и унапређење домаћег тржишта хартија од вриједности и
- веће учешће задуживања по моделу гаранција.

5.1. Стабилизација учешћа дуга у БДП-у

Негативан утицај свјетске финансијске и економске кризе одразио се снажним интензитетом на привреду Републике Српске, узрокујући раст дуга (од 2009. године) и његовог удјела у БДП-у, а све као посљедица раста фискалног дефицита и пада БДП-а.

Одржив дуг у односу на БДП зависи од многих фактора, као што су стопа привредног раста, стопа инфлације, развој домаћег финансијског тржишта и др.

У периоду од 2012-2014. године, а на основу пројектованих макроекономских индикатора¹³, очекује се опоравак привредне активности, реалан раст БДП-а од 2,0% у 2011. години, 2,4% у 2012. години, 3,3% у 2013. години, те 4,2% у 2014. години. Пројектована инфлација износи 4,1% у 2011. години до 2,3% у 2014. године.

Да би дуг остао у границама договореним у Мадриху, ниво јавног дуга (консолидовано -дуг Буџета Републике Српске, општина и фондова) не би требао прећи границу од 60% БДП-а. Имајући у виду наведено Република Српска треба активно водити политику финансирања приоритетних пројеката који би снажно утицали на привредни раст Републике Српске, ново запошљавање, стимулацију извоза, улагање у образовање и друге области раста и развоја.

¹³ Извор: Економска политика Републике Српске за 2012. годину "Службени гласник Републике Српске", бр.: 3/12

5.2. Одржавање просјечне рочности доспијећа на постојећем нивоу и задржавање ниског учешћа краткорочног дуга

Просјечна рочност дуга је релативно дуга и износи приближно 10,17 година (тренутно у гресе периоду се налази 61,48 % дуга, а у отплати 38,52 % дуга) што свакако и у будућности треба одржавати, а посебно имајући у виду да се Република Српска може дугорочно задуживати по врло повољним условима код међународних финансијских организација. С обзиром да у рочној структури дуга као краткорочни дуг учествују само трезорски записи на годишњем нивоу од 65-70 милиона КМ може се закључити да је скоро читав дуг Републике Српске дугорочан.

У складу са Законом о задуживању дугу и гаранцијама Републике Српске, краткорочни дуг не може бити већи од 5% износа редовних прихода остварених у претходној фискалној години. Имајући у виду следеће:

- да краткорочни дуг Републике Српске на крају фискалне 2011. године износи 54 милиона КМ - трезорски записи (5% ограничење) и
- да се краткорочно може задужити у складу са поменутиим Законом само за: привремено покриће дефицита произашлог из готовинског тока, финансирање пренесених обавеза и финансирање буџетске резерве,

може се закључити да ће у будућем временском периоду ниво краткорочног дуга бити на ниском нивоу и да ради обезбјеђења текуће ликвидности ниво краткорочног дуга би се могао подићи и на 8% износа редовних прихода остварених у претходној фискалној години.

5.3. Увођење механизма заштите од валутног ризика

У тренутној валутној структури дуга (спољног и унутрашњег) као што смо већ рекли, доминира учешће четири валуте: КМ 38,91 %, EUR 29,07 %, SDR 21,98 % и USD 4,38 %. С обзиром да Централна банка БиХ одржава монетарну стабилност у складу са *currency board* аранжманом¹⁴, може се сматрати повољним то што је учешће домаће валуте и EUR-а у валутној структури дуга највеће и да свако будуће спољно задуживање треба да буде у EUR-у. Међутим, иако нам одговара да свако ново спољно задуживање буде у EUR-у, треба омогућити смањивање трошкова задуживања активним управљањем валутном структуром и водити такву политику задуживања гдје Република Српска, када је то могуће „бира валуту“, те да се уведе инструмент заштите, тј. "валутни *swor*", по ком ће бити омогућено да се одобрени кредит, нпр. у USD-у деноминује у EUR валуту. Ово посебно треба имати у виду јер БиХ, односно Република Српска још увијек добија кредитна средства од Свјетске банке-Међународне асоцијације за развој у SDR обрачунској валути. У оквиру Стратегије партнерства за БиХ 2012-2015. године, Свјетска банка је одобрила 148 милиона USD IDA средстава.

5.4. Континуиран развој и унапређење домаћег тржишта хартија од вриједности

Финансијски систем Републике Српске је банкарски орјентисан и на њему су до сада главну улогу имале банке. С обзиром на превелику улогу банака у финансијском систему, може се рећи да финансијско тржиште хартија од вриједности Републике Српске спада у недовољно развијена финансијска тржишта, тј. малог је обима и са малом понудом квалитетних финансијских инструмената. На њему се тргује углавном државним и муниципалним обвезницама, које представљају дугорочне финансијске инструменте. Тек у 2011. години емитоване су краткорочне хартије од вриједности, тј. трезорски записи.

¹⁴ *Currency board* аранжманом, тј. валутним одбором, је утврђено издавање домаће валуте уз пуно покриће у слободним конвертибилним средствима по фиксном курсу 1 КМ: 0,51129 EUR.

Подстичући ликвидност тржишта хартија од вриједности Републике Српске и ширећи круг инвеститора у хартије од вриједности Републике Српске, јасно је показано опредјељење ка развоју домаћег тржишта капитала. С друге стране, развој тог сегмента тржишта значајно доприноси ефикасном управљању дугом, доносећи знатно већу ликвидност, транспарентност и предвидивост.

Задуживање на домаћем тржишту хартија од вриједности омогућило би да се домаћа акумулација и штедња ставе у функцију развоја Републике Српске, истовремено нудећи учесницима на финансијском тржишту хартије од вриједности прихватљивог приноса.

Континуирани развој домаћег тржишта је изузетно важан као претпоставка за успјешно управљање дугом у будућности, када ће Република Српска бити принуђена да се задужује по тржишним условима.

5.5. Веће учешће задуживања по моделу гаранција

Доминантан модел задуживања у Републици Српској је модел сувереног задуживања, гдје међународне финансијске институције одобравају кредите за крајње кориснике и институције буџета, Инвестиционо разнојну банку итд., на начин да се истима кредит пренесе уговорима, путем Босне и Херцеговине, односно Републике Српске, на крајње кориснике.

Модел гаранција подразумијева да се уговорни однос базира на директном уговору између међународне финансијске институције и крајњег корисника, уз гаранцију Републике Српске, односно Босне и Херцеговине. Услови кредита су повољни, истовјетни у оба случаја.

Као што је већ поменуто, модел задужења путем издавања гаранција нуди одређене предности у вези са сервисирањем дуга Републике и у погледу праћења ограничења и тражи већу одговорност крајњег корисника у вези са свеукупном реализацијом пројекта.

РЕЗИМЕ

На основу Закључка Народне скупштине Републике Српске процијењене су потребе, могућности и приоритети за задужење.

У оквиру дијела који говори о потребама и могућностима задуживања, очигледно је да су потребе за кредитним задужењима огромне и да институције рачунају на овај вид финансирања.

Свеобухватном анализом јавног дуга, првенствено стања и параметара задужености, дефинисане су смјернице за задуживање и управљање дугом у будућем периоду. То су:

- стабилизација ућешћа дуга у БДП-у;
- одржавање просјечне рочности доспијећа на постојећем нивоу и задржавање ниског учешћа краткорочног дуга;
- увођење механизма заштите од валутног ризика;
- континуиран развој и унапређење домаћег тржишта хартија од вриједности и
- веће учешће задуживања по моделу гаранција.

На основу Политике задуживања потребно је на систематичан и дугорочан начин уредити стратегију задуживања Републике Српске у наредним годинама, коју ће донијети Влада Републике Српске.

Стратегија као технички документ треба да разради различите сценарије за управљање дугом, при чему ће претпоставке сценарија узмати у обзир могућа различита кретања основних варијабли дуга, као што су БДП, инфлација, извоз, камтне стопе, курсеви страних валута, стање новчаних средства итд.

На основу предњег може се закључити да Република Српска активно управља дугом, има простора за задуживање, спада у ред средње задужених земаља и да треба да бира пројекте који би снажно утицали на привредни раст Републике Српске, ново запошљавање, стимулацију извоза, улагање у образовање и друге области раста и развоја.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

ПРИЈЕДЛОГА ПОЛИТИКЕ ЗАДУЖИВАЊА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

I ПРАВНИ ОСНОВ

Народна скупштина Републике Српске је, на Осмој сједници, одржаној 30. јуна 2011. године, донијела Закључке број 01-1073/11 од 30.06.2011. године, којима се задужује Влада Републике Српске да припреми и предложи Политику задуживања Републике Српске којом би, на систематичан и дугорочан начин, била уређена стратегија задуживања Републике Српске у наредним годинама. Поменутом Политиком би се, између осталог, требало процијенити: потребе задуживања на нивоу Републике Српске, укључујући ванбуџетске фондове, јавна предузећа у којима је гарант Република, те локална заједница, могућност будућег задуживања Републике, као и приоритети за задуживање.

Пословником Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 31/11) дефинисано је да се одлуке, закључци, декларације, резолуције, препоруке, планови, програми, информације, анализе и друга акта о којима се одлучује на Народној скупштини разматрају у форми приједлога.

II УСКЛАЂЕНОСТ ПОЛИТИКЕ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВЕ ТЕХНИКЕ

Уставни основ за доношење Политике задуживања Републике Српске садржан је у Амандману XXXII на члан 68. Устава Републике Српске, т. 8. и 17. према којима Република Српска уређује и обезбјеђује основне циљеве и правце привредног развоја, као и мјере за усмјеравање развоја, те финансирање остваривање права и дужности Републике, а према члану 70. Устава Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

Овом политиком обухваћен је преглед законодавно-правног и институционалног оквира за управљање дугом, приказано је стање и пројекције кретања дуга, валутна, каматна и рочна структура дуга, те структура дуга са становишта отплате и врсте инструмента дуга. Приказане су и пројекције отплате дуга до 2020. године. Посебно су обрађене потребе и могућности за задуживањем на нивоу Републике Српске, приоритети задуживања и политике задуживања и управљања дугом Републике Српске.

У вези са наведеним, мишљење је Републичког секретаријата за законодавство да се Политика задуживања Републике Српске може упутити на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за економске односе и регионалну сарадњу број: 17.03-020-1266/11 од 29.11.2011. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе Приједлога Политике задуживања Републике Српске, није установљено да постоје извори права Европске уније који су релевантни за предмет регулисања достављеног приједлога, због чега у Изјави о усклађености стоји ознака „непримјениво“.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Народна скупштина Републике Српске је, на Осмој сједници, одржаној 30. јуна 2011. године, донијела Закључке број 01-1073/11 од 30.06.2011. године, којима се задужује Влада Републике Српске да припреми и предложи Политику задуживања Републике Српске којом би, на систематичан и дугорочан начин, била уређена стратегија задуживања Републике Српске у наредним годинама. Поменутом Политиком би се, између осталог, требало процијенити: потребе задуживања на нивоу Републике Српске, укључујући ванбуџетске фондове, јавна предузећа у којима је гарант Република, те локална заједница, могућност будућег задуживања Републике, као и приоритети за задуживање.

Политика задуживања ће бити основа за планирање будућих задуживања. Имајући у виду наведено, утврђиваће се свака појединачна одлука о задуживању да ли је у складу са овом Политиком, а коју ће на приједлог Владе разматрати Народна Скупштина Републике Српске.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЈЕШЕЊА

Овом политиком као што смо већ навели приказан је законодавно-правног и институционалног оквира за управљање дугом, приказано је стање и пројекције кретања дуга, те валутна, каматна и рочна структура дуга. Приказане су и пројекције отплате дуга до 2020. године. Посебно су обрађене потребе за задуживањем на нивоу Републике Српске, приоритети задуживања и политике задуживања и управљања дугом Републике Српске.

Примарни циљ задуживања Републике Српске и управљања дугом је обезбјеђивање средстава потребних за капиталне пројекте, као и за финансирање буџета, уз трошкове финансирања који су, на средњи или дуги рок, минимални, уз прихватљив ниво ризика.

Основни приоритети за задуживањем су следећи:

1. подстицај развоја малих и средњих предузећа;
2. задуживање крајњих корисника кредита који су кредитно способни (Електропривреда РС, општине, ЈП "Путеви", ЈП "Аутопутеви") - индиректно задуживање Републике Српске у име и за рачун крајњих корисника кредита или уз гаранцију Републике Српске;
3. финансирање пројеката из области инфраструктуре;
4. стамбено збрињавање породица погинулих бораца, РВИ, избјеглих и расељених лица;
5. рефинансирање постојећег дуга;
6. финансирање пројеката из области просвјете и културе;
7. финансирање пројеката из области здравства и
8. финансирање буџетског дефицита.

Наведени приоритети дефинисани су прије свега имајући у виду потребу убрзаног привредног развоја Републике Српске, обезбјеђење фискалне стабилности Републике Српске, те рјешавање питања социјално угрожених категорија друштва.

Дефинисане су и основне **смјернице** задуживања и управљања дугом:

- стабилизација ућешћа дуга у БДП-у;
- одржавање просјечне рочности доспијећа на постојећем нивоу и задржавање ниског учешћа краткорочног дуга;
- увођење механизма заштите од валутног ризика;
- континуиран развој и унапређење домаћег тржишта хартија од вриједности и
- веће учешће задуживања по моделу гаранција.

VI ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За спровођење ове Политике задуживања нису потребна додатна финансијска средства, већ она која се планирају буџетом у складу са средњорочним плановима прихода и расхода Републике Српске.

Подаци о кандидатним пројектима за кредитно задужење Републике Српске
или издавање гаранције Републике Српске за кредитно задужење крајњег корисника у периоду 2012-2014. године

Извор података	Назив пројекта	Ориг. валута	Износ кредитних средстава у оригиналној валути	Година у којој би настало кредитно задужење	Циљ пројекта	Ниво важности	СЕКТОР	ПОДСЕКТОР	ИЗНОС У КМ
(1)	(3)	(5)	(6)	(7)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Мин. саобраћаја и веза	Реконструкција и модернизација Аеродрома Бања Лука	EUR	5.400.000,00	2013.	Проширење сигурносне зоне аеродромске писте и модернизација аеродромских капацитета за потребе путника и граничних служби	Приоритетан	инфраструктура	ваздушни саобраћај	10.561.482,00
Мин. саобраћаја и веза	Набавка 2 нова ваздухоплова за Sky Srpska	CAD	56.000.000,00	2013.	Развој ваздушног саобраћаја РС	Приоритетан	инфраструктура	ваздушни саобраћај	77.672.840,00
ваздушни саобраћај Total									88.234.322,00
ЕПРС	Дистрибуције - Реконструкција ЕЕ објеката	КМ	68.050.000,00	2012 - 2014	Стабилност напајања потросача, смањење техничких и комерцијалних губитака.		инфраструктура	ел.енергија	68.050.000,00
ЕПРС	РиТЕ Угљевик 1) Реконструкција филтера 2) Фреквентна регулација 3) Набавка механизације за рудник	КМ	56.000.000,00	2012 - 2014	Отварање новог копа на руднику и неопходна ревитализација система.		инфраструктура	ел.енергија	56.000.000,00
ЕПРС	РиТЕ Гацко 1) Експропријација земљишта, истраживање и пројектовање 2) Набавка механизације и опреме за рудник 3) Изградња објеката на руднику (пумпа за гориво, касета за депонију пепела, паркиралиште за механизацију) 4) Радови (рударски радови на припреми поља Ц, измјештање ријеке, измјештање путева ...)	КМ	133.827.238,00	2012 - 2014	Отварање новог рудника.		инфраструктура	ел.енергија	133.827.238,00
ЕПРС	Електродистрибуција Пале - МХЕ Месићи	КМ	11.600.000,00	2012 - 2014	Реконструкција постојеће МХЕ.		инфраструктура	ел.енергија	11.600.000,00
ЕПРС	ХЕ на Дрини, Требишњици и Врбасу (још није прецизирано на којој ријеци ће се градити ХЕ)	КМ	200.000.000,00	2012 - 2014	Изградња нових производних капацитета.		инфраструктура	ел.енергија	200.000.000,00
НЕВЕСИЊЕ	Новелирање документације за пројекат ХЕ Невесиње	КМ	1.000.000,00	2014	наставак активности на пројекту Горњи Хоризонти	Приоритетан	инфраструктура	ел.енергија	1.000.000,00
СРБАЦ	Реконструкција нисконапонске мреже на подручју општине Србац и рјешавање питања снабдијевања пословних зона електричном енергијом	КМ	5.000.000,00		стварање услова за уравнотежен развој свих дијелова општине Србац и побољшање животних услова		инфраструктура	ел.енергија	5.000.000,00
ел.енергија Total									475.477.238,00
Мин. саобраћаја и веза	Реконструкција пружног правца Нови Град-Зворник	EUR	100.000.000,00	2012.	Обнова жељезничке инфраструктуре	Приоритетан	инфраструктура	жељезн.	195.583.000,00
Мин. саобраћаја и веза	Модернизација путничког саобраћаја-набавка 4 гарнитуре нових путничких возова	EUR	32.400.000,00	2011.	Обнова и модернизација жељезничког путничког саобраћаја	Приоритетан	инфраструктура	жељезн.	63.368.892,00
Мин. саобраћаја и веза	Реконструкција тунела Крижевићи	EUR	30.000.000,00	2013.	Повећање пропусне моћи правца Добој-Зворник	Приоритетан	инфраструктура	жељезн.	58.674.900,00
Мин. саобраћаја и веза	Реконструкција 6 гарнитуре електромоторних возова серије 411/415	КМ	12.000.000,00	2012.	Развој локалног путничког саобраћаја	Приоритетан	инфраструктура	жељезн.	12.000.000,00
жељезн. Total									329.626.792,00
ВЛАСЕНИЦА	I фаза изградње инфраструктуре у оквиру индустријске зоне Кула-Зебан у Власеници	КМ	2.000.000,00	2012.	Економски развој општине	Приоритетан	инфраструктура	индустр.зона	2.000.000,00
ВУКОСАВЉЕ	Уређење пословне зоне (Вукосавска петља-површина 20ha)	КМ	8.130.000,00	2012	отварање могућности за изградњу индустријских и пословних објеката		инфраструктура	индустр.зона	8.130.000,00
ВУКОСАВЉЕ	Пословна зона Језеро (површине 10 ha)	КМ	405.000,00	2012	отварање могућности за изградњу индустријских и пословних објеката		инфраструктура	индустр.зона	405.000,00
ВУКОСАВЉЕ	Пословна зона Кудузе (површине 3,2 ha)	КМ	375.000,00	2012	отварање могућности за изградњу индустријских и пословних објеката		инфраструктура	индустр.зона	375.000,00
ПРИЈЕДОР	Уређење индустријске зоне "Целпак" у Приједору	КМ	1.500.000,00	2012	инфраструктурно уређење I фазе Индустријске зоне "Целпак" у циљу повлачења нових инвестиционих улагања	приоритетни	инфраструктура	индустр.зона	1.500.000,00
К.ДУБИЦА	Пословна зона "Липова греда"	КМ	1.000.000,00	2013	изградња инфраструктуре		инфраструктура	индустр.зона	1.000.000,00
индустр.зона Total									13.410.000,00
КНЕЖЕВО	Секундарна мрежа водоснабдијевања	КМ	2.000.000,00	2013	Реконструкција водоводне мреже	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	2.000.000,00
КНЕЖЕВО	Градска канализација	КМ	3.000.000,00	2014	Реконструкција канализације	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	3.000.000,00
КНЕЖЕВО	Набавка средстава за одвоз отпада	КМ	600.000,00	2012	Набавка камиона	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	600.000,00
НОВО ГОРАЖДЕ	Водовод И канализациона мрежа	КМ	2.000.000,00	2013/2014	Потребе становништва	Приоритет	инфраструктура	комун. услуге	2.000.000,00
НОВО ГОРАЖДЕ	Регионална санитарна депонија	КМ	1.500.000,00	2013/2014	Екологија	Приоритет	инфраструктура	комун. услуге	1.500.000,00
И.ИЛИЦА	Изградња водовода у МЗ Касидно	КМ	114.521,00	2012	прикључак домаћинстава у МЗ Касидно на градску водоводну мрежу коју би користило око 3.200 становника	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	114.521,00

Извор података	Назив пројекта	Ориг. валута	Износ кредитних средстава у оригиналној валути	Година у којој би настало кредитно задужење	Циљ пројекта	Ниво важности	СЕКТОР	ПОДСЕКТОР	ИЗНОС У КМ
ФОЧА	Изградња регионалне депоније чврстог отпада	КМ	2.000.000,00	2012	Рјешење регионалног проблема одлагања чврстог отпада	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	2.000.000,00
ФОЧА	Реконструкција дистрибутивне мреже и главног доводног цјевовода	КМ	2.500.000,00	2012	Боље водоснабјевачке становништва водом и уклањање канцерогених азбестних цијеви	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	2.500.000,00
ФОЧА	Пречишћавање и одвођење отпадних вода	КМ	2.000.000,00	2012	Рјешење проблема са отпадним водама и канализацијом	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	2.000.000,00
ЉУБИЊЕ	1.1. друга фаза пречистача отпадних вода	КМ	700.000,00	2013	успостава основне функције пречистача	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	700.000,00
И.СТАРИ ГРАД	Изградња водоводног система Хреша	КМ	300.000,00	2013	завршетак изградње водоводног система Хреша	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	300.000,00
И.СТАРИ ГРАД	Изградња водоводног система Булози	КМ	300.000,00	2013	завршетак изградње водоводног система Булози	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	300.000,00
И.ДРВАР	Канализациона мрежа Потоци	КМ	600.000,00	2013	Одвођење отпадних вода и фекалија	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	600.000,00
ШАМАЦ	изградња водоторња, реконструкција постојеће мреже и проширење на приградска насеља: Писари, Црквина и Шкарић	КМ	2.000.000,00	2012	побољшање и проширење водоводне инфраструктуре у циљу бољег и квалитетнијег снабдијевања становништва	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	2.000.000,00
ШАМАЦ	изградња канализационе мреже отпадних вода приградског насеља Српска Тишина	КМ	700.000,00	2014	проширење канализационе мреже на приградско насеље у циљу стварања бољих услова за живот становништва	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	700.000,00
ТРНОВО	Реконструкција водоводне мреже у Трнову	КМ	600.000,00	2013. год.	развој инфраструктуре, заштита животне средине, побољшање услова за живот грађана	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	600.000,00
УГЉЕВИК	Израда пречишћаваача фекалне канализације	КМ	1.000.000,00	2012.	Заштита животне средине		инфраструктура	комун. услуге	1.000.000,00
УГЉЕВИК	Реконструкциј мреже гријања на подручју општине Угљевик	КМ	500.000,00	2012.	Побољшање услова живота грађана општине Угљевик		инфраструктура	комун. услуге	500.000,00
ВЛАСЕНИЦА	1 фаза изградње канализационе мреже	КМ	1.500.000,00	2014.	Унаприједити квалитет живота грађана и заштита животне средине	Није приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	1.500.000,00
ХАН ПИЈЕСАК	Пројекти урбане инфраструктуре на подручју општине Хан Пијесак	КМ	1.000.000,00	2011. година	Побољшање и унапређење саобраћајне и комуналне инфраструктуре на подручју општине	Није приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	1.000.000,00
КОТОР ВАРОШ	Реконструкција и санација градске водоводне и канализационе мреже	EUR	1.278.230	2013-2014	Побољшање и унапређење система водоснабдијевања и одвођење отпадних вода	Приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	2.500.000,58
ВУКОСАВЉЕ	Опремање ЈКП "Еко-чистоћа" и набавка механизације за управљање водоводом и канализацијом	КМ	200.000,00	2012	оспособљавање ЈКП за обављање послова управљања водоводом и канализацијом	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	200.000,00
НЕВЕСИЊЕ	Изградња централног гријања и адаптација мокрых чворова ОШ Ристо Пророковић у Невесињу	КМ	300.000,00	2012	Рјешавање основних радних услова школе	Приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	300.000,00
НЕВЕСИЊЕ	Изградња гријања спортске сале у Невесињу	КМ	140.000,00	2012	Рјешавање основних радних услова школе	Приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	140.000,00
НЕВЕСИЊЕ	Изградња Водовода Невесиње	КМ	5.000.000,00	2012	Водоснабдијевање града Невесиња и гравитирајућих села на подручју Невесињског поља	Приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	5.000.000,00
ПЕТРОВАЦ	прикључење водоводне мреже на градски водовод Бос. Петровац	КМ	200.000,00	2012	Капацитет постојећег водовода не задовољава миним.потребе Општине. Дугорочно рјешење је прикључак на градски водовод (Шкракића брод) у Бос. Петровцу	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	200.000,00
СРБАЦ	Изградња секундарне водоводне мреже у Ћукалима, Илићанима, Жупском Разбоју и Лијевче Пољу	КМ	4.500.000,00		обезбјеђење хигијенски епидемиолошки исправне воде за пиће становника		инфраструктура	комун. услуге	4.500.000,00
СРБАЦ	Изградња пречистача отпадних вода у Српцу са реконструкцијом дијела канализационе мреже	КМ	9.000.000,00		заштита животне средине од нетретираних отпадних вода		инфраструктура	комун. услуге	9.000.000,00
СРБАЦ	Опремање комуналног предузећа за ефикасно газдовање отпадом	КМ	3.000.000,00		стварање услова за ефикасан рад комуналног предузећа и заштиту животне средине		инфраструктура	комун. услуге	3.000.000,00
СРБАЦ	Опремање Територијалне ватрогасне јединице Србац	КМ	1.700.000,00		стварање услова за заштиту за заштиту становништва од елементарних непогода		инфраструктура	комун. услуге	1.700.000,00
СРБАЦ	Реконструкција одбрамбених насипа и корита ријеке Врбас	КМ	5.500.000,00		спречавање настанка елементарне непогоде-поплаве		инфраструктура	комун. услуге	5.500.000,00
БАЊА ЛУКА	Пројекат комуналне инфраструктуре Града Бања Лука-топлификациони систем Града (ЕИВ кредит)	КМ	26.000.000,00	2012	Основни циљ Пројекта је рехабилитован систем централног гријања Града Бања Лука, те смањен негативан еколошки утицај на животну средину. Пројекат обухвата активности везане за модернизацију котловнице, инвестиције за заштиту животне средине, модернизацију примарне и секундарне мреже, модернизацију подстанца и уградњу инсталација мјерача топлотне енергије код потрошача	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	26.000.000,00
БАЊА ЛУКА	Пројекат фабрике за пречишћавање отпадних вода Бања Лука-КФВ кредит	EUR	24.000.000,00	2013	Основни циљ Пројекта је заштићена ријека Врбас од директног испуштања отпадних вода у њен ток. Пројекат обухвата изградњу фабрике за пречишћавање отпадних вода (прва фаза), потом изградњу главног транспортера између града и фабрике, укључујући шахтове, потрбен пумпне станице и сифон.	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	46.939.920,00
БАЊА ЛУКА	Пројекат редовних инвестиционих улагања	КМ	6.000.000,00	2012, 2013, 2014	Град Бања Лука у складу са Стратегијом развоја Града реализоваће инвестиције из области стамбено-комуналне, друштвене и привредне дјелатности. С тим у вези планира се просјечно годишње задужење код банака у износу од 6.000.000,00 КМ у периоду 2012-2014.године.	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	6.000.000,00

Извор података	Назив пројекта	Ориг. валута	Износ кредитних средстава у оригиналној валути	Година у којој би настало кредитно задужење	Циљ пројекта	Ниво важности	СЕКТОР	ПОДСЕКТОР	ИЗНОС У КМ
БЕРКОВИЋИ	Изградња фекалне канализације у насељу Видуша, општина Берковићи	EUR	314.403,03	2012	Ријешени инфраструктурни проблеми	приоритет	инфраструктура	комун. услуге	614.918,88
БЕРКОВИЋИ	Изградња оборинске канализације у насељу Видуша, општина Берковићи	EUR	246.800,70	2012	Ријешени инфраструктурни проблеми	приоритет	инфраструктура	комун. услуге	482.700,21
БРАТУНАЦ	Рјешавање водоснабдијевања Града и приградских насеља	КМ	2.500.000,00	2013	Побољшање водоснабдијевања	Приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	2.500.000,00
ГРАДИШКА	Реконструкција и проширење топлификационог система (КП Топлана Градишка)	КМ	10.000.000,00	2013	Реконструкција постојећег система гријања, те проширење топлификационог система ради нових корисника	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	10.000.000,00
ГРАДИШКА	Изградња секундарне канализационе мреже и проширење капацитета водоизворишта Градишка	КМ	5.000.000,00	2014	Повећање броја прикључака на канализациону мрежу, заштита водоизворишта и повећање капацитета водоизворишта	приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	5.000.000,00
КАЛИНОВИК	Реконструкција Водовода "Врховина"	КМ	2.000.000,00	2012-2014.	Дуготр.рјешавање питања водоснабдијевања грађана општине Калиновик	приоритет	инфраструктура	комун. услуге	2.000.000,00
К.ДУБИЦА	Изградња пречистача отпадних вода на градском канализационом систему	КМ	500.000,00	2012	рјешавање питања отпадних вода на подручју општине		инфраструктура	комун. услуге	500.000,00
ПЕТРОВО	Опремање ЈКП "Вода" Петрово	КМ	400.000,00	2011.	Техничко опремање ЈКП "Вода" Петрово	Приоритетна	инфраструктура	комун. услуге	400.000,00
ПРЊАВОР	Фекална канализација обухвата слива улице Београдска - поток Радуловац	КМ	1.600.000,00	2012	Општина Прњавор и комплетно градско подручје суочено ја са знатним проблемима у одводњи и третману употребљених и фекалних вода, као и оборинских вода. Због неконтролисаног отицања употребљених и фекалних вода у дијеловима постојећих насеља а нарочито при формирању нових насеља, наметнула се потреба за изградњу сепаратног канализационог система чиме би се дугорочно ријешили проблем евакуације употребљених и фекалних вода а све у циљу потребе урбанизације, заштите околине и здравља људи. Општина Прњавор ја покренула активности око рјешавања наведеног проблема и контролисане одводње употребљених вода насеља, до новопредвиђеног биолошког уређаја за третман и пречишћавање отпадних вода. У циљу рјешавања одводње фекалне канализације, потребно је изградити фекалну канализацију за насеља обухвата слива ул. Београдска - поток Радуловац у Прњавору, са прикључком на новопредвиђени уређај за пречишћавање отпадних и употребљених вода. Реализацијом наведеног пројекта ријешили би се проблем одводње канализационих вода у наредних тридесетак година, за дио насеља..	Приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	1.600.000,00
ПРЊАВОР	Постројење за пречишћавање отпадних вода насеља Исток 2, Исток 3 и Југ 1	КМ	1.100.000,00	2012	Општина Прњавор и комплетно приградско подручје је суочено са знатним проблемима у одводњи, третману употребљених и фекалних вода, као и оборинских вода. Због неконтролисаног отицања употребљених и фекалних вода у дијеловима постојећих насеља а нарочито при формирању нових насеља, наметнула се потреба за изградњу сепаратног канализационог система чиме би се дугорочно ријешили проблем евакуације употребљених и фекалних вода а све у циљу потребе урбанизације, заштите околине и здравља људи. Општина Прњавор је покренула активности око рјешавања наведеног проблема и контролисања одводње употребљених вода насеља, до новопредвиђеног биолошког уређаја за третман и пречишћавање отпадних вода. У циљу рјешавања одводње фекалне канализације насеља, потребно је изградити пречистач отпадних вода за насеља Исток 2, Исток 3 и Југ 1. Потребно је извршити и откуп земљишта за изградњу колектора и изградњу прилазног пута до колектора фекалне канализације. Реализацијом овог пројекта ријешили би се проблем одводње фекалних и отпадних вода у наредних тридесетак година за овај дио насеља.	Приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	1.100.000,00

Извор података	Назив пројекта	Ориг. валута	Износ кредитних средстава у оригиналној валути	Година у којој би настало кредитно задужење	Циљ пројекта	Ниво важности	СЕКТОР	ПОДСЕКТОР	ИЗНОС У КМ
ПРЊАВОР	Реконструкција хидротехничке инфраструктуре у улици Вида Њежића и реконструкција улице Вида њежића у Пњавору	КМ	950.000,00	2012	Постојећа саобраћајница је просјечне ширине око 6м са неуређеним пјешачким површинама, тако да се пјешачи крећу по банклинама и између паркираних аутомобила. Улица Вида Њежића спаја центар града са магистралним путем Клашнице - Дервента и знатно је оптерећена моторним саобраћајем. Истовремено је оптерећена и са пјешачким саобраћајем, с обзиром да се у овој улици налази и буваља и зелена пијача, тако да постоји потреба рјешавања пјешачких стаза - тротоара. Асфалтни коловоз у овој улици је релативно оштећен великим саобраћајем као и неадекватно регулисаном површинском одводњом. Асфалт је оштећен и дотрајао, присутне су ударне рупе на асфалу. Улица је са ударним рупама и са оштећеним или недовршеним банклинама. Додатна потешкоћа је што је ова улица са недовољно регулисаном површинском одводњом која у вријеме киша и топљења снијега ствара велике проблеме и константно причињава штету улици. Општина Пњавор суочена је и са проблемима у водоснабдијевању, одводњи и третману употребљених, фекалних и оборинских вода. Због неконтролисаног отицања употребљених и фекалних вода у дијеловима постојећих насеља а нарочито при формирању нових насеља и реконструкције постојећих саобраћајница, наметнула се потреба за изградњом сепаратног канализационог система чиме би се дугорочно ријешило проблем евакуације употребљених и фекалних вода из одређених зона обухвата а све у циљу потребе урбанизације, заштите околине и здравља људи. Општина Пњавор је покренула активности око рјешавања наведених проблема и контролисане одводње употребљених и оборинских вода насеља и дијелова насеља. У том циљу, потребно је у улици Вида Њежића у Пњавору извршити реконструкцију постојеће водоводне мреже и изградити нове колекторе фекалне и оборинске канализације, са прикључком на низводне постојеће колекторе мјешовите канализације. На овај начин се стичу услови за оживљавање и изградњу сепаратног система одводње фекалних и оборинских вода у будућности, водећи рачуна о тренутним узводним и низводним граничним условима, који су дефинисани кроз постојеће колекторе мјешовите канализације. Дакле, стање улице и све веће животне потребе становника и учесника у саобраћају, те знатно повећање пјешачког и моторног саобраћаја створиле су потребу за комплетну реконструкцију улице Вида Њежића са подземном инфраструктуром хидрофазе. Реализацијом ових пројеката, ријешило би се проблем водоснабдијевања, одводње канализационих вода и питање саобраћаја у наведеној улици за наредних тридесетак година.	Приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	950.000,00
ПРЊАВОР	Фекална канализација дијела насеља Коњуховци	КМ	140.000,00	2012	Општина Пњавор и комплетно приградско подручје је суочено са знатним проблемима у одводњи, третману употребљених и фекалних вода, као и оборинских вода. Због неконтролисаног отицања употребљених и фекалних вода у дијеловима постојећих насеља а нарочито при формирању нових насеља, наметнула се потреба за изградњу сепаратног канализационог система чиме би се дугорочно ријешило проблем евакуације употребљених и фекалних вода а све у циљу потребе урбанизације, заштите околине и здравља људи. У циљу рјешавања одводње фекалне канализације потребно је изградити фекалну канализацију за дио насеља Коњуховци са прикључком на постојећи колектор мјешовите канализације у зони обухвата слива Слатина - Коњуховци сјеверно од Улице Николе Тесле у Пњавору. Реализацијом овог пројекта ријешило би се питање канализације за наведено подручје за наредних тридесет година.		инфраструктура	комун. услуге	140.000,00
ПРЊАВОР	Фекална канализација дијела Улице Живојина Прерадовића у Пњавору	КМ	210.000,00	2012	У дијелу улици Живојина Прерадовића у Пњавору никада није изграђена канализација, те због неконтролисаног отицања употребљених и фекалних вода у улици Живојина Прерадовића у Пњавору, наметнула се потреба за изградњом сепаратног канализационог система чиме би се дугорочно ријешило проблем евакуације отпадних вода у циљу потребе урбанизације и заштите околине и здравља људи. Грађани дијела улице Живојина Прерадовића и Општина Пњавор покренули су поступак око рјешавања наведеног проблема и контролисане одводње употребљених вода насеља, до новопројектованог биолошког уређаја за пречишћавање отпадних вода. У циљу рјешавања одводње фекалних и отпадних вода потребно је изградити фекалну канализацију са припадајућим краковима до локације новопредвиђених уређаја за пречишћавање отпадних вода. Реализацијом овог пројекта ријешило би се питање одводње канализационих вода у наведеној улици у наредних тридесетак година.	Приоритетан	инфраструктура	комун. услуге	210.000,00
комун. услуге Total									161.392.060,67
ФОЧА	Реконструкција моста на Дрини код КПЗ	КМ	1.000.000,00	2012	Реконструкција моста срушеног бомбардовањем, који је тренутно у лошем стању, опасан по учеснике у саобраћају	приоритетан	инфраструктура	мостови	1.000.000,00
ФОЧА	Изградња моста на Ђехотини	КМ	300.000,00	2012	Повезивање два урбана дијела града	приоритетан	инфраструктура	мостови	300.000,00

Извор података	Назив пројекта	Ориг. валута	Износ кредитних средстава у оригиналној валути	Година у којој би настало кредитно задужење	Циљ пројекта	Ниво важности	СЕКТОР	ПОДСЕКТОР	ИЗНОС У КМ
БРАТУНАЦ	Изградња моста Братунац-Љубовија	КМ	9.000.000,00	2013	Побољшан промет роба и услуга	Приоритетан	инфраструктура	мостови	9.000.000,00
мостови Total									10.300.000,00
МРКОЊИЋ ГРАД	Пројекти инфраструктуре	КМ	6.000.000,00	2012.	Реализацијом пројеката допринијет ће се развоју општине Мркоњић Град и задовољење потреба грађана	приоритетан	инфраструктура	остало (путна инфраструкт., јавна расвјета, домови културе, физкулт. сала у ОШ)	6.000.000,00
ШАМАЦ	изградња и побољшање инфраструктуре на подручју Општине Шамац: -путна (асфалтирање путева) -електро (изградња јавне расвјете) -комунална (уређење паркова, завршетак домови културе у месним заједницама)	КМ	550.000,00	2011	побољшање путне инфраструктуре, проширење електро мреже (јавна расвјета у руралним подручјима), уређење домови културе у МЗ, стављање у функцију физкултурне сале СШ Никола Тесла	приоритетан	инфраструктура	остало (путна инфраструкт., јавна расвјета, домови културе, физкулт. сала у ОШ)	550.000,00
остало (путна инфраструкт., јавна расвјета, домови културе, физкулт. сала) Total									6.550.000,00
БИЈЕЉИНА	Стамбено пословни објект на углу Његошеве и ул. Меше Селимовића	КМ	400.000,00	2012	Спровођење регулационог плана "Центар града"	приоритетан	инфраструктура	остало (стамб.- посл.објект)	400.000,00
БИЈЕЉИНА	Стамбено пословни објект у ул. Карађорђевој, између Јахорине и Социјалистичке партије	КМ	400.000,00	2012	Спровођење регулационог плана "Центар града"	приоритетан	инфраструктура	остало (стамб.- посл.објект)	400.000,00
БИЈЕЉИНА	Стамбено пословни објект у ул. Карађорђевој, са обухватом објекта Соц. Партије до Аутобуске станице	КМ	400.000,00	2012	Спровођење регулационог плана "Центар града"	приоритетан	инфраструктура	остало (стамб.- посл.објект)	400.000,00
остало (стамб.- посл.објект) Total									1.200.000,00
ЉУБИЊЕ	израда урбанистичког плана Општине	КМ	60.000,00	2012	побол.правне регулативе за грађане	"	инфраструктура	остало (урбанист. план)	60.000,00
БИЈЕЉИНА	Рјешавање имовинско правних односа Аутобуска станица	КМ	1.250.000,00	2012	Спровођење урбанистичког пројекта Аутобуска станица	приоритетан	инфраструктура	остало (урбанист. план)	1.250.000,00
остало (урбанист. план) Total									1.310.000,00
ВЛАСЕНИЦА	Уређење центра града (пјешачке стазе, пакинзи и др.)	КМ	1.500.000,00	2012.	Урбано планирање и уређење града	Приоритетан	инфраструктура	остало (уређење центра града)	1.500.000,00
ГРАДИШКА	Партерно уређење градског трга Градишка	КМ	1.500.000,00	2013	Уређење централног дијела града зависно од његове естетске и функционалне вриједности, како би постигли препознатљивост града	приоритетан	инфраструктура	остало (уређење центра града)	1.500.000,00
остало (уређење центра града) Total									3.000.000,00
Мин.рада	Стамбено збрињавање ППБ и РВИ од I - IV категорије	КМ	23.016.321,00	2011.	стамбено збрињавање	Приоритетни	инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	23.016.321,00
Мин.рада	Стамбено збрињавање ППБ и РВИ од I - IV категорије	КМ	13.496.000,00	2012.	стамбено збрињавање	Приоритетни	инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	13.496.000,00
Мин.рада	Стамбено збрињавање ППБ и РВИ од I - IV категорије	КМ	13.464.000,00	2013.	стамбено збрињавање	Приоритетни	инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	13.464.000,00
Мин. за избјегл. и расељ. лица	Подршка угроженим расељеним особама у колективним - алтернативним смјештајима у изналажењу трајних рјешења ⁽¹⁾	EUR	18.500.000,00	2011, 2012	Трајна стамбена рјешења за угрожене расељене особе које тренутно бораву различитим облицима колективног смјештаја у Републици Српској	Приоритетан	инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	36.182.855,00
Мин. за избјегл. и расељ. лица	Одрживи повратак избјеглица и расељених особа - реконструкција стамбених јединица ⁽²⁾	USD	7.483.642,60	2011, 2012	Обнова и изградња стамбених јединица и инфраструктурних и објеката социјалне инфраструктуре ради одрживости повратка	Приоритетан	инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	10.162.988,71
КНЕЖЕВО	Стамбено збрињавање породица ППБ и РВИ	КМ	500.000,00	2013	Стамбено збрињавање	приоритетан	инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	500.000,00
КНЕЖЕВО	Стамбено збрињавање избјеглих и расељених лица	КМ	250.000,00	2013	Стамбено збрињавање	приоритетан	инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	250.000,00
НОВИ ГРАД	Стамбено збрињавање ППБ и РВИ	КМ	180.000,00	2012	Стварање основних животних услова за угрожене категорије становништва	приоритетан	инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	180.000,00
НОВИ ГРАД	Грађевински пакети за избјеглице и расељена лица	КМ	150.000,00	2012	Стварање основних животних услова за угрожене категорије становништва	приоритетан	инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	150.000,00
НОВО ГОРАЖДЕ	Изградња 50 станова за породице погинулих бораца	КМ	3.000.000,00	2012	Збрињавање	Приоритет	инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	3.000.000,00
НОВО ГОРАЖДЕ	Изградња 16 станова за избјегла лица	КМ	1.000.000,00	2012	Збрињавање	Приоритет	инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	1.000.000,00
НЕВЕСИЊЕ	Стамбено збрињавање породица погинулих и ратних војних инвалида	КМ	1.000.000,00	2012	Рјешавање животних услова ове категорије становништва	Приоритетан	инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	1.000.000,00
СРБАЦ	Стварање повољнијих услова за становање у повратничком насељу Кубаш	КМ	3.300.000,00		обезбијеђење нормалних услова за живот и рад повратника		инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	3.300.000,00
СРБАЦ	Стамбено збрињавање породица палих бораца и ратних војних инвалида 1-4 категорије кроз изградњу два стамбена објекта	КМ	900.000,00		рјешавање социјалних и стамбених проблема циљаних категорија становништва		инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	900.000,00
СРБАЦ	Стамбено збрињавање породица палих бораца и ратних војних инвалида 1-4 категорије кроз давање неповратних средстава за изградњу, односно санацију индивидуалних стамбених јединица за преко 60 корисника	КМ	600.000,00		рјешавање социјалних и стамбених проблема циљаних категорија становништва		инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	600.000,00
СРБАЦ	Стамбено збрињавање социјално угрожених лица којима се плаћа закуп стамбеног простора, путем изградње стамбеног објекта за ове категорије	КМ	500.000,00		рјешавање социјалних и стамбених проблема циљаних категорија становништва		инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	500.000,00

Извор података	Назив пројекта	Ориг. валута	Износ кредитних средстава у оригиналној валути	Година у којој би настало кредитно задужење	Циљ пројекта	Ниво важности	СЕКТОР	ПОДСЕКТОР	ИЗНОС У КМ
БРАТУНАЦ	Рјешавање породица погинулих бораца	КМ	1.500.000,00	2012	Рјешавање социјалних категорија	Приоритетан	инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	1.500.000,00
БРАТУНАЦ	Рјешавање колективних и алтернативних смјештаја	КМ	3.000.000,00	2013	Рјешавање социјалних категорија	Приоритетан	инфраструктура	остало(стамбено збрињавање)	3.000.000,00
остало(стамбено збрињавање) Total									112.202.164,71
Мин. саобраћаја и веза	Пројекат обнове и модернизације пловног пута ријеке Саве	USD	11.000.000,00	2013.	Повећање пловности ријеке Саве и промена категорије пловности	Приоритетан	инфраструктура	пловни путеви	14.938.297,00
пловни путеви Total									14.938.297,00
ЉУБИЊЕ	адаптација зграде за пословни инкубатор	КМ	80.000,00	2014	јачање привредно-посл.инфраструктуре	приоритетан	инфраструктура	посл.инкубатор	80.000,00
посл.инкубатор Total									80.000,00
Мин. саобраћаја и веза	Изградња аутопута Бања Лука-Добој, 72 км	EUR	400.000.000,00	2012.	Развој путне инфраструктуре у РС, повезивање источног и западног дијела РС, спајање са коридором Vc и повезивање РС са Европом	Приоритетан	инфраструктура	путеви	782.332.000,00
Мин. саобраћаја и веза	Изградња аутопута, дионица Добој-Вукоставље (коридор VC) у дужини од 46 км	EUR	340.000.000,00	2015.	Унапређење путне мреже у Републици Српској	Приоритетан	инфраструктура	путеви	664.982.200,00
Мин. саобраћаја и веза	Изградња регионалног пута Р-435 Невесиње-Берковићи, дужина 20 км *	EUR	10.482.462,00	2013.	Повезивање регионалних центара и јачање мреже регионалних путева	Приоритетан	инфраструктура	путеви	20.501.913,65
Мин. саобраћаја и веза	Изградња моста у Карановцу (корисник ЈП "Путеви РС") **	EUR	2.996.475,00	2012.	Обезбјеђење неометаног и безбједног саобраћаја за све типове возила преко ријеке Врбас у Карановцу са крајњим циљем повећања економског развоја	Приоритетан	инфраструктура	путеви	5.860.595,70
Мин. саобраћаја и веза	Студија наплате путарина за мрежу аутопутева Републике Српске ***	EUR	48.000.000,00	2012.	Израда студије наплате путарине на мрежи аутопутева Републике Српске	Приоритетан	инфраструктура	путеви	93.879.840,00
ЈП ПУТЕВИ РС	Рехабилитација мреже путева у РС	EUR	46.531.000,00	2012	Побољшавање техничких елемената постојеће путне мреже са акцентом на повећање безбједности саобраћаја	Приоритетан	инфраструктура	путеви	91.006.725,73
ЈП ПУТЕВИ РС	Рехабилитација објеката (мостова и тунела)	EUR	60.360.000,00	2012	Довршавање започетих активности у претходном периоду у циљу побољшања техничких услова за безбједно одвијање саобраћаја на појединачним локалитетима	Приоритетан	инфраструктура	путеви	118.053.898,80
ЈП ПУТЕВИ РС	Обилазнице	EUR	50.000.000,00	2012	Побољшање безбједности саобраћаја	Приоритетан	инфраструктура	путеви	97.791.500,00
КНЕЖЕВО	Реконструкција и изградња путева и улица	КМ	3.000.000,00	2013	Реконструкција и изградња	приоритетан	инфраструктура	путеви	3.000.000,00
НОВИ ГРАД	Асфалтирање регионалног пута Р-475	КМ	2.400.000,00	2012	Повезивање општина Нови Град и Приједор	приоритетан	инфраструктура	путеви	2.400.000,00
НОВИ ГРАД	Асфалтирање пута у долини Војске Л-08	КМ	800.000,00	2012	Повезивање асфалтним путем дужине 7 км четири новска села и општине Крупа на Уни са Новим Градом који би користило 3000 становника	приоритетан	инфраструктура	путеви	800.000,00
НОВИ ГРАД	Асфалтирање пута Л-06	КМ	220.000,00	2012	Повезивање регионланог пута Р-404 и насељених мјеста Благај Јапра, Витасовци, Радомировац, Соколиште на подручју општине Нови Град и насеља Д.Волар, Шурковац, Љубија на подручју општине Приједор, те спајање са регионалним путем Р-406	приоритетан	инфраструктура	путеви	220.000,00
НОВО ГОРАЖДЕ	Изградња и реконструкција путева	КМ	1.500.000,00	2013	Повратак и развој села	Приоритет	инфраструктура	путеви	1.500.000,00
И.ИЛИЦА	Изградња улица у насељу Касиндо (улица царице Милице)	КМ	61.084,00	2012	увезивање насеља Горњих Младица са ужим урбаним дијелом општине Источна Илица	приоритетан	инфраструктура	путеви	61.084,00
И.ИЛИЦА	Изградња улица у насељу Доње Младице	КМ	1.111.398,00	2012	изградња комуналне инфраструктуре у насељима у којима живи највећи број избјеглих и расељених лица (око 2.200 избјеглих и расељених лица-избјеглих и расељених сарајевских Срба)	приоритетан	инфраструктура	путеви	1.111.398,00
И.ИЛИЦА	Изградња улица у насељу Добриња 1, насељу Добриња 4 и Кула	КМ	735.509,00	2012	саобраћајно повезивање урбаних дијелова општине преко територије РС, како би се избјегао дужи пут преко Федерације БиХ (федералног града Сарајева)	приоритетан	инфраструктура	путеви	735.509,00
И.ИЛИЦА	изградња улица у насељу Војковићи	КМ	360.354,00	2012	увезивање дијела насеља Војковићи са магистралним путем М 18 и обезбјеђење кружног тока у насељу Војковићи	приоритетан	инфраструктура	путеви	360.354,00
ФОЧА	Асфалтирање локалних путева	КМ	1.500.000,00	2012	Рурални развој и успостављање путне комуникације у Мјесним заједницама	приоритетан	инфраструктура	путеви	1.500.000,00
ВИШЕГРАД	Пројекат ренструкције улице Краља Петра,Николе Пашића, Николе Тесле, мајке Југовића,браће Југовића и дијела улице Цара Лазара у Вишеграду.	КМ	2.392.153,00	2012-2014	Уређење постојећих саобраћајница у са комплетном инфраструктуром ужег градског језгра града Вишеграда	Приоритет	инфраструктура	путеви	2.392.153,00

Извор података	Назив пројекта	Ориг. валута	Износ кредитних средстава у оригиналној валути	Година у којој би настало кредитно задужење	Циљ пројекта	Ниво важности	СЕКТОР	ПОДСЕКТОР	ИЗНОС У КМ
ВИШЕГРАД	Реконструкција постојећа саобраћајнице Вишеград -Сасе у дужини од 2 500,00 м са свим пратећим садржајима	КМ	1.400.000,00	2012-2014	Уређење постојеће саобраћајнице Вишеград -Сасе са комплетном инфра	Приоритет	инфраструктура	путеви	1.400.000,00
И ДРВАР	Пут Вучја пољана-Потоци	КМ	9.000.000,00	2012	Спајање општине са РС	приоритет	инфраструктура	путеви	9.000.000,00
И ДРВАР	Пут Потоци-Раскршће	КМ	4.000.000,00	2012	Спајање општине са Дрваром	приоритет	инфраструктура	путеви	4.000.000,00
УГЉЕВИК	Реконструкција путева на подручју општине Угљевик	КМ	700.000,00	2012.	Развој руралних дијелова општине Угљевик		инфраструктура	путеви	700.000,00
НЕВЕСИЊЕ	Реконструкција и асфалтирање регионалног пура Р-435 Невесиње - Берковићи	КМ	9.500.000,00	2012	Изградња путне инфраструктуре ради интензивирања регионалног економског развоја	Приоритетан	инфраструктура	путеви	9.500.000,00
НЕВЕСИЊЕ	Реконструкција и асфалтирање регионалног пура Р-433 Невесиње - Калиновић	КМ	13.500.000,00	2012	Изградња путне инфраструктуре ради интензивирања регионалног економског развоја	Приоритетан	инфраструктура	путеви	13.500.000,00
НЕВЕСИЊЕ	Ревитализација пута Р-435 Невесиње - Коњић (дио Невесиње - Лука)	КМ	3.000.000,00	2014	Ревитализација путне инфраструктуре ради интензивирања регионалног економског развоја	Приоритетан	инфраструктура	путеви	3.000.000,00
ПЕТРОВАЦ	асфалтирање локалних некатегорисаних путева	КМ	100.000,00	2012	асфалтирање преосталих 2 км некатегорисаних локалних путева	приоритетан	инфраструктура	путеви	100.000,00
СРБАЦ	Реконструкција локалне путне мреже на подручју општине Србац	КМ	5.600.000,00		стварање услова за уравнотежен развој свих дијелова општине Србац и побољшање безбједности у саобраћају		инфраструктура	путеви	5.600.000,00
БЕРКОВИЋИ	Изградња улица у насељу Видуша, општина Берковићи	EUR	929.859,00	2013	Ријешени инфраструктурни проблеми	приоритет	инфраструктура	путеви	1.818.646,13
ДОБОЈ	ЛОТ 1-Изградња, модернизација и одржавање локалних инекатегорисаних путева на сеоским подручјима у 2011. и 2012. години	КМ	4.600.000,00	2011/2012	Изградња, модернизација и одржавање локалних и некатегорисаних путева	Приоритетан	инфраструктура	путеви	4.600.000,00
ДОБОЈ	ЛОТ 2-Изградња, модернизација и одржавање град.саобр., тротоара, паркинга, тргова и раскрсница у 2011. и 2012. години	КМ	1.000.000,00	2011/2012	Изградња, модернизација и одржавање град.саобр., тротоара, паркинга, тргова и раскрсница	Приоритетан	инфраструктура	путеви	1.000.000,00
путеви Total									1.942.707.818,01
Мин. саобраћаја и веза	Информациони систем ВАСК Bone, фаза 2(ПТТ саобраћај)	КМ	8.582.000,00	2013.	Развити информациони систем у поштанском саобраћају у РС	Приоритетан	инфраструктура	телекомун.	8.582.000,00
Мин. саобраћаја и веза	Набавка машине за сортирање поштански пошиљки	КМ	8.775.000,00	2013.	Повећати квалитет обраде пошиљки и смањити број радника	Приоритетан	инфраструктура	телекомун.	8.775.000,00
телекомун. Total									17.357.000,00
инфраструктура Total									3.177.785.692,39
ОСМАЦИ	Санација буџетског дефицита	КМ	300.000,00	2012	санирати буџетски дефицит општине Осмаци	приоритетан	јавна буџ.потр.	буџет.подршка	300.000,00
буџет.подршка Total									300.000,00
Мин. здравља	Пројекат проширења капацитета Завода Др Мирослав Зотовић	EUR	6.000.000,00		Пројекат проширења капацитета Завода Др Мирослав Зотовић-реконструкција ортопедског одјељења		јавна буџ.потр.	здравство	11.734.980,00
Мин. здравља	Пројекат унапређења служби хитне медицинске помоћи	EUR	2.400.000,00		Унапређење служби хитне медицинске помоћи		јавна буџ.потр.	здравство	4.693.992,00
Мин. здравља	Пројекат збрињавања медицинског отпада	EUR	1.600.000,00		Збрињавања медицинског отпада здравствених установа у РС		јавна буџ.потр.	здравство	3.129.328,00
Мин. здравља	Пројекат реконструкције постојећих и изградња нових објеката у болници Мљечаница	EUR	10.500.000,00		Реконструкције постојећих и изградња нових објеката у болници Мљечаница		јавна буџ.потр.	здравство	20.536.215,00
Мин. здравља	Пројекат реконструкције постојећих и изградња нових објеката у болници Источно Сарајево Касиндо	EUR	15.000.000,00		Реконструкције постојећих и изградња нових објеката у болници Источно Сарајево Касиндо		јавна буџ.потр.	здравство	29.337.450,00
Мин. здравља	Пројекат пресељења Завода Др Мирослав Зотовић у Слатину	EUR	25.000.000,00		Пресељења Завода Др Мирослав Зотовић у Слатину		јавна буџ.потр.	здравство	48.895.750,00
Мин. здравља	Пројекат куповине пословног простора Медицинске електронике у стечају	EUR	3.500.000,00		Пројекат куповине пословног простора Медицинске електронике у стечају		јавна буџ.потр.	здравство	6.845.405,00
ФЗО	Набавка медицинске опреме за опремање хируршких сала у Клиничком центру Бања Лука, Општој болници Градишка и Општој болници Невесиње	КМ	2.000.000,00	2012	Обезбјеђење нормалног функционисања хируршких сала у наведеним болницама и клиничком центру. Подизање квалитета пружених здравствених услуга на виши ниво.	приоритетан	јавна буџ.потр.	здравство	2.000.000,00
ФЗО	Пројекат модернизације медицинске опреме за стерилизацију и дезинфекцију за Општу болницу Приједор, Општу болницу Зворник, Општу болницу Добој и Клинички центар И. Сарајево-Клинике и болничке службе у Фочи	КМ	4.800.000,00	2012	Према плану капиталних инвестиција, програму санације и модернизације болница у РС, а у циљу сертификације и акредитације предвиђено је усклађивање болничких процедура и протокола са важећим прописима и стандардима у ЕУ	приоритетан	јавна буџ.потр.	здравство	4.800.000,00
КНЕЖЕВО	Реконструкција зграде дома здравља и подручних амбуланти	КМ	600.000,00		Реконструкција	приоритетан	јавна буџ.потр.	здравство	600.000,00
НЕВЕСИЊЕ	Набавка медицинске опреме за опремање новог објекта болнице у Невесињу	EUR	435.000,00	2012	Опремање новог објекта болнице и побољшање здравствене заштите	Приоритетан	јавна буџ.потр.	здравство	850.786,05
НЕВЕСИЊЕ	Набавка опреме за централну стерилизацију и лабораторију у новом објекту болнице у Невесињу	EUR	200.000,00	2012	Опремање новог објекта болнице и побољшање здравствене заштите	Приоритетан	јавна буџ.потр.	здравство	391.166,00
СРБАЦ	Реконструкција Дома здравља Србац и набавка опреме	КМ	500.000,00		стварање услова за ефикасније пружање медицинских услуга		јавна буџ.потр.	здравство	500.000,00
БРАТУНАЦ	Изградња Дома здравља	КМ	2.000.000,00	2012	Побољшање здравствених услуга	Приоритетан	јавна буџ.потр.	здравство	2.000.000,00
здравство Total									136.315.072,05

Извор података	Назив пројекта	Ориг. валута	Износ кредитних средстава у оригиналној валути	Година у којој би настало кредитно задужење	Циљ пројекта	Ниво важности	СЕКТОР	ПОДСЕКТОР	ИЗНОС У КМ
КНЕЖЕВО	Реконструкција Народног универзитета и Средњошколског центра	КМ	500.000,00	2014	Реконструкција објеката	приоритетан	јавна буџ.потр.	образовање	500.000,00
СРБАЦ	Изградња и реконструкција школских објеката на подручју општин Србац	КМ	4.700.000,00		обезбијеђење нормалних услова за образовање и васпитање		јавна буџ.потр.	образовање	4.700.000,00
образовање Total									5.200.000,00
МУП	Контрола брзине кретања учесника у саобраћају	КМ	1.000.000,00	2012	Повећање степена безбједности у саобраћају набавком мобилних радарских система	Приоритетан	јавна буџ.потр.	остало (пројекти МУП)	1.000.000,00
МУП	Осавремењавања полоцијских возила	КМ	9.000.000,00	2012	Максимизирање учинака полоцоје набавком 300 полицијских возила	Приоритетан	јавна буџ.потр.	остало (пројекти МУП)	9.000.000,00
МУП	Стратегија надзора над опојним дрогама и сузбијање злоупотреба опојних дрога у РС	КМ	300.000,00	2012	Борба против дроге и смањење броја корисника (набавка опреме за детекцију дроге у организму)	Приоритетан	јавна буџ.потр.	остало (пројекти МУП)	300.000,00
МУП	Техничко опремање криминалистичко-техничких служби и служби за противдиверзиону заштиту МП-а РС	КМ	2.500.000,00	2012-2014	Унапређење рада у циљу веће разоткривености починоца кривичних дјела	Приоритетан	јавна буџ.потр.	остало (пројекти МУП)	2.500.000,00
МУП	Интеграциони информациони систем МУП-а РС	КМ	9.300.000,00	2014	Обезбеђује се бржи, ефикаснији, поузданији, сигурнији и економичан рад полиције	Приоритетан	јавна буџ.потр.	остало (пројекти МУП)	9.300.000,00
МУП	Изградња објекта полицијске станице у Рудом	КМ	1.000.000,00	2012	Стварање услова за рад полиције у Рудом, пошто је постојећи објект у руинираном стању	Приоритетан	јавна буџ.потр.	остало (пројекти МУП)	1.000.000,00
остало (пројекти МУП) Total									23.100.000,00
СРБАЦ	Изградња регионалног центра за дјецу и омладину са посебним потребама	КМ	1.500.000,00		Стварање услова за смјештај и рехабилитацију дјеце и омладине са посебним потребама		јавна буџ.потр.	рехабил. дјеце и омладине са посеб.потребама)	1.500.000,00
остало (смјеш. и рехабил. дјеце и омладине са посеб.потребама) Total									1.500.000,00
јавна буџ.потр. Total									166.415.072,05
И.НОВО САРАЈЕВО	Завршетак изградње спортске дворане	КМ	2.000.000,00	2012	Напоходан завршетак започетог пројекта спортске дворане	приоритетан	остало	изградња/адаптација/ реконструкција објеката (спортска дворана, општина, Пошта, амбуланта, ФЗО, музеј...)	2.000.000,00
НОВИ ГРАД	Опремање музеја у реконструисаној Градској Вијећници	КМ	80.000,00	2013	Унапређење културног живота становништва и очување културне баштине	приоритетан	остало	изградња/адаптација/ реконструкција објеката (спортска дворана, општина, Пошта, амбуланта, ФЗО, музеј...)	80.000,00
НОВИ ГРАД	Реконструкција скупштинске зграде (бивши Ватрогасни дом)	КМ	500.000,00	2013	Јачање капацитета локалне управе	приоритетан	остало	изградња/адаптација/ реконструкција објеката (спортска дворана, општина, Пошта, амбуланта, ФЗО, музеј...)	500.000,00
НОВИ ГРАД	Друга фаза изградње и опремање спортско-културног центра	КМ	700.000,00	2012	Унапређење спортског живота становништва и јачање туристичких потенцијала општине Нови Град	приоритетан	остало	изградња/адаптација/ реконструкција објеката (спортска дворана, општина, Пошта, амбуланта, ФЗО, музеј...)	700.000,00
НОВО ГОРАЖДЕ	Изградња културног центра и сале за спорт	КМ	1.500.000,00	2012	Културно спортске потребе	Приоритет	остало	изградња/адаптација/ реконструкција објеката (спортска дворана, општина, Пошта, амбуланта, ФЗО, музеј...)	1.500.000,00
ГРАД.И.САРАЈЕВО	Довршетак изградње административног центра Града Источно Сарајево	КМ	3.000.000,00	од краја 2011. до 2018.	смјештај Административне службе на једну локацију, што има за циљ смањење трошкова адм.службе	приоритетан	остало	изградња/адаптација/ реконструкција објеката (спортска дворана, општина, Пошта, амбуланта, ФЗО, музеј...)	3.000.000,00
ВИШЕГРАД	Уређење корита ријеке Рзав на потезу градске дворане са изградњом отвореног базена, мини аква парка, помоћног стадиона и реконструкцију постојећег градског стадиона	КМ	6.431.274,00	2010-2014	Уређен спортско-рекреациони комплекс са свим пратећим садржајима који недостаје граду Вишеграду	Приоритет	остало	изградња/адаптација/ реконструкција објеката (спортска дворана, општина, Пошта, амбуланта, ФЗО, музеј...)	6.431.274,00

Извор података	Назив пројекта	Ориг. валута	Износ кредитних средстава у оригиналној валути	Година у којој би настало кредитно задужење	Циљ пројекта	Ниво важности	СЕКТОР	ПОДСЕКТОР	ИЗНОС У КМ
И.СТАРИ ГРАД	Изградња фискултурне сале	КМ	400.000,00	2012	завршетак изградње фискултурне сале	приоритетан	остало	изградња/адаптација/реконструкција објекта (спортска дворана, општина, Пошта, амбуланта, ФЗО, музеј,...)	400.000,00
УГЉЕВИК	Наставак извођења радова на изградњи спортске сале у Угљевик по уговору 02-360-62/03	КМ	1.000.000,00	2012.	Развој спорта и културе у општини Угљевик		остало	изградња/адаптација/реконструкција објекта (спортска дворана, општина, Пошта, амбуланта, ФЗО, музеј,...)	1.000.000,00
ОСМАЦИ	Изградња вишенамјенског објекта за потребе смјештаја Поште, амбуланте породичне медицине и Фонда здравственог осигурања	КМ	50.000,00	2012	изградити објекат за смјештај Поште, амбуланте и Фонда здравственог осигурања	приоритетан	остало	изградња/адаптација/реконструкција објекта (спортска дворана, општина, Пошта, амбуланта, ФЗО, музеј,...)	50.000,00
БРАТУНАЦ	Изградња зграде Општине	КМ	2.500.000,00	2012	Побољшање јавних услуга	Приоритетан	остало	изградња/адаптација/реконструкција објекта (спортска дворана, општина, Пошта, амбуланта, ФЗО, музеј,...)	2.500.000,00
ДОБОЈ	Изградња спортске дворане у Добоју	КМ	15.000.000,00	2012	Развој спорта и туризма	Приоритетан	остало	изградња/адаптација/реконструкција објекта (спортска дворана, општина, Пошта, амбуланта, ФЗО, музеј,...)	15.000.000,00
ГРАДИШКА	Адаптација објекта Старе зграде Општине	КМ	1.000.000,00	2013	Смјештање јавних предузећа (Завичајни музеј, Народна библиотека и ЈП Радио Градишка) и осталих садржаја у објекат	приоритетан	остало	изградња/адаптација/реконструкција објекта (спортска дворана, општина, Пошта, амбуланта, ФЗО, музеј,...)	1.000.000,00
изградња/адаптација/реконструкција објекта (спортска дворана, општина, Пошта, амбуланта, ФЗО, музеј,...) Total									34.161.274,00
Мин. саобраћаја и веза	Финансијска консолидација ЖРС	КМ	45.000.000,00	2011.	Измјерење заосталих обавеза према запосленима и отпремнина према радницима и за плаћање дуговања према добављачима	Приоритетан	остало	измирење заосталих обавеза	45.000.000,00
измирење заосталих обавеза Total									45.000.000,00
ПИО	Краткорочно кредитно задужење у циљу одржавања ликвидности и редовне исплате пензија	КМ	41.000.000,00	2012	Одржавање ликвидности и редовна исплата пензија	Приоритетан	остало	текућа ликвидн.	41.000.000,00
текућа ликвидн. Total									41.000.000,00
УГЉЕВИК	Уређење градског гробља Угљевик	КМ	300.000,00	2012.			остало	уређ.градск.гробља	300.000,00
уређ.градск.гробља Total									300.000,00
остало Total									120.461.274,00
СРБАЦ	Уређење хидромелиорационе мреже на подручју општине Србац	КМ	2.500.000,00		заштита људи и материјалних добара од елементарних непогода-поплаве		привред. дјел.	заштита од поплава	2.500.000,00
БРАТУНАЦ	Регулација ријечног корита ријеке Крижевице	КМ	2.300.000,00	2014	Смањење штета од поплава	Приоритетан	привред. дјел.	заштита од поплава	2.300.000,00
заштита од поплава Total									4.800.000,00
БИЈЕЉИНА	Успостављање географско информац. система	КМ	600.000,00	2012	катастар комплетне инфраструктуре	приоритетан	привред. дјел.	остало (катастар)	600.000,00
остало (катастар) Total									600.000,00
ЛОПАРЕ	Фабрика изолационих материјала од овчије вуне А.Д."ФИМООВ" Лопаре	КМ	200.000,00	2012	Привредни развој општине Лопаре, повећање броја запослених.	приоритет	привред. дјел.	остало (фабрика)	200.000,00
остало (фабрика) Total									200.000,00
ИРБ РС	"Подршка малим и средњим предузећима кроз локални банкарски сектор" који би се кредитирао средствима Владе Републике Италије	EUR	6.000.000,00	2012.	Повећање доступности средњорочних и дугорочних кредитних средстава МСП у РС, повећање њихове конкурентности на домаћем и међународним тржиштима, као и олакшавање приступа робама и услугама италијанског порјекла	Приоритетан	привред. дјел.	остало-кредитирање МСП	11.734.980,00
ИРБ РС	Кредитне линије које би се обезбиједиле у сарадњи са Свјетском банком, Европском инвестиционом банком или неким другим међународним финансијером	EUR	10.000.000,00	2012.	Повећање доступности кредитних средстава за финансирање привреде РС и осталих приоритетних пројеката	Приоритетан	привред. дјел.	остало-кредитирање МСП	19.558.300,00
ИРБ РС	Кредитне линије које би се обезбиједиле у сарадњи са Свјетском банком, Европском инвестиционом банком или неким другим међународним финансијером	EUR	20.000.000,00	2013.	Повећање доступности кредитних средстава за финансирање привреде РС и осталих приоритетних пројеката	Приоритетан	привред. дјел.	остало-кредитирање МСП	39.116.600,00

Извор података	Назив пројекта	Ориг. валута	Износ кредитних средстава у оригиналној валути	Година у којој би настало кредитно задужење	Циљ пројекта	Ниво важности	СЕКТОР	ПОДСЕКТОР	ИЗНОС У КМ
ИРБ РС	Кредитне линије које би се обезбједили у сарадњи са Свјетском банком, Европском инвестиционом банком или неким другим међународним финансијером	EUR	20.000.000,00	2014.	Повећање доступности кредитних средстава за финансирање привреде РС и осталих приоритетних пројеката	Приоритетан	привред. дјел.	остало-кредитирање МСП	39.116.600,00
остало-кредитирање МСП Total									109.526.480,00
Мин. пољопр.	Пројекат развоја руралног пословања	SDR	7.500.000,00	2012	смањење сиромаштва	приоритетан	привред. дјел.	пољоп. и сточарс.	16.337.145,00
Мин. пољопр.	Пројекат наводњавања	SDR	12.000.000,00	2012	повећање продуктивности пољопривреде	приоритетан	привред. дјел.	пољоп. и сточарс.	26.139.432,00
ЉУБИЊЕ	регулација потока Мејдани-Конац поље	KM	100.000,00	2012	побољ.сан.хиг.услова и заштита земљишта	приоритетан	привред. дјел.	пољоп. и сточарс.	100.000,00
пољоп. и сточарс. Total									42.576.577,00
ФОЧА	Изградња аквапарка на Ушћу	KM	700.000,00	2012	Развој туризма као стратешке гране развоја општине Фоча	приоритетан	привред. дјел.	туризам	700.000,00
ТРНОВО	Санација комплекса хотела "Трескавица"	KM	1.100.000,00	2012. год.	економски развој локалне заједнице, отварање нових радних мјеста, развој туризма и повећање турист. Капацитета	приоритетан	привред. дјел.	туризам	1.100.000,00
туризам Total									1.800.000,00
привред. дјел. Total									159.503.057,00
Grand Total									3.624.165.095,44

Напомена: Поједини корисници су навели пројекте који су већ усвојени на НСРС, те су такви пројекти искључени из овог прегледа.

СЕКТОР	ПОДСЕКТОР	ИЗНОС КМ
ИНФРАСТРУКТУРА	ком.усл.	161.392.060,67
	путеви	1.942.707.818,01
	жељезнице	329.626.792,00
	мостови	10.300.000,00
	ваздушни саобр.	88.234.322,00
	ел.енерг.	475.477.238,00
	пловни путеви	14.938.297,00
	телекомун.	17.357.000,00
	посл.инкубатор	80.000,00
	инд.зона	13.410.000,00
	остало(стамб.збрињ.)	112.202.164,71
	остало(путна инфрастр., јавна расвјета,	6.550.000,00
	остало(уређење центра града)	3.000.000,00
остало(стамбено-посл.објекти)	1.200.000,00	
остало(урбанист.план)	1.310.000,00	
укупно инфраструктура		3.177.785.692,39
ЈАВНА БУЏЕТСКА ПОТРОШЊА	образовање	5.200.000,00
	здравство	136.315.072,05
	буџ.подршка	300.000,00
	остало(пројекти МУП)	23.100.000,00
	остало(смјештај и рехаб. дјеце и омлад. са	1.500.000,00
укупно јавна буџ.пот.		166.415.072,05
ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ	пољоп.	42.576.577,00
	зашт.од поплава	4.800.000,00
	туризам	1.800.000,00
	остало(кред.МСП)	109.526.480,00
	остало (фабрика)	200.000,00
	остало (катастар)	600.000,00
укупно привред.дјел.		159.503.057,00
ОСТАЛО	измирење заост.обавеза	45.000.000,00
	текућа лив.	41.000.000,00
	изградња/адаптација/реконструкција	34.161.274,00
	уређење градс.гробља	300.000,00
укупно остало		120.461.274,00
УКУПНО		3.624.165.095,44